Jaargang 115. Zondag, 3 Augustus 1856. No. 93.

GRONINGER COURANT.
ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Afkondiging.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* te weten, dat door den RAAD dier Gemeente, in Vergadering van den 2den Julij 1856, is vastgesteld de de **Verordening:**

RAAD der Gemeente *Groningen*, —

ien het Koninklijk besluit van den 21sten Augustus (*Staatsblad* no. 33);

erwegende, dat het belang der Gemeente *Groningen* me- gt, dat een vast **BEURTVEER** worde opgerigt hen ***NIJMEGEN, ARNHEM*** en ***GRO- NGEN;***

erwegende, dat de GEMEENTEBESTUREN van *Nijme-* en *Arnhem* zich bereid hebben verklaard tot eene gemeen- pelijke regeling van dit Beurtveer, —

eeft, na bekomen magtiging en onder goedkeuring van PUTEERDE STATEN der Provincie *Groningen*, en in overleg met de BESTUREN der genoemde Gemeenten, steld de volgende

VERORDENING en **TARIEF** der **VRACHT- LOONEN** voor het **Beurtveer** tusschen de Gemeenten ***Groningen, Arnhem*** en ***Nijmegen.***

Art. 1. Het Beurtveer zal worden bevaren door vier voor de be- g van hetzelve geschikte Vaartuigen, ten genoege van het r der Gemeente door welke de Schipper zal zijn aangesteld. De Vaartuigen zullen worden gekeurd, ter plaatse alwaar de eming van den Schipper is geschied, en de acte van aanstelling aan den benoemden Schipper niet worden afgegeven, dan nadat Schip is onderzocht en goedgekeurd door dengene, aan wien door het Gemeentebestuur zal worden opgedragen.

Art. 2. De vier in het Beurtveer benoemde Schippers zullen in Veer in dier voege bedienen:

t des Maandags van iedere week, te vijf uur des namiddags, Schip te *Nijmegen* zal afladen, hetwelk des Dingsdags te *Arnhem* laden en van daar dien dag of des Woensdags vroegtijdig de reis *Groningen* zal vervolgen.

t des Zaturdags van iedere week, mede des namiddags te vijf , een Schip van *Groningen* op *Arnhem* en *Nijmegen* zal vertrekken.

Art. 3. De Schippers zijn verpligt, ieder zijn Vaartuig in goeden t te onderhouden, ten genoege van het Bestuur door hetwelk zijn aangesteld.

De Besturen der drie Steden zullen ten allen tijde den toestand de Vaartuigen kunnen laten onderzoeken, terwijl, in allen ge- lle, ieder Vaartuig jaarlijks eenmaal, ten koste van den Schipper worden onderzocht door een deskundige, te benoemen door het Bestuur van de Stad door hetwelk de Schipper is benoemd; alle breken, hetzij bij dit jaarlijksch onderzoek, hetzij op andere jden, aan het Schip, opgoed, zeil of treil wordende bevonden, moeten onverwijld worden hersteld en zal, zoolang zulks niet is geschied, het Vaartuig tot de bediening van het Veer niet worden toegelaten.

Art. 4. Door het Gemeentebestuur van *Groningen* zullen twee en door elk der Gemeentebesturen van *Nijmegen* en *Arnhem* zal één Schipper worden aangesteld. Ieder Bestuur voorziet in de vervanging van den Schipper dien het heeft benoemd.

In elke Gemeente geschiedt de benoeming door den Raad of door Burgemeester en Wethouders, naar gelang dit in dezelve overeenkomstig de Gemeentewet is geregeld.

Ieder Schipper zal, vóórdat hij de dienst aanvaardt, ten genoege van Burgemeester en Wethouders der Gemeente waarin hij is benoemd, eenen borgtogt stellen, ten bedrage van vijfhonderd gulden (*f* 500) waaruit zullen worden verhaald de boeten en vergoedingen, die ter zake van de dienst in dit Veer zullen verschuldigd worden door hem of door een dergenen, die hem vervangen of onder hem werkzaam zijn.

Art. 5. Indien, om welke reden ook, op den bepaalden tijd geen Schip in lading gereed ligt, is de Commissaris ter plaatse alwaar het Schip ontbreekt, verpligt, voor rekening van den Schipper die de beurt moest waarnemen, een geschikt Vaartuig voor deze reis aan te leggen.

In geval er, vóór den tijd van afvaart, meerdere Goederen worden aangebragt dan het Beurtschip kan laden, is de Beurtschipper onder toezigt van den Commissaris verpligt, bijaldien de meerder aangebragte Goederen eene vracht van *veertig gulden* of daarboven opleveren, een Bijschip voor zijne rekening aan te nemen.

Bij verzuim van den Schipper voert de Commissaris dit uit voor diens rekening.

Art. 6. De ligplaatsen voor deze Schepen zullen door de Besturen der drie Gemeenten, ieder ter zijner plaatse, worden bepaald en aan de Schippers aangewezen; blijvende aan het Bestuur van iedere Gemeente de bevoegdheid, om daaromtrent ten allen tijde zoodanige schikkingen of veranderingen voor zijne Gemeente vast te stellen, als hetzelve zal dienstig vinden. De Schippers zijn overigens gehouden, alle zoodanige plaatselijke Verordeningen ten opzigte van den tijd of wijze van laden, lossen, bestellen als anderzins in acht te nemen, als in iedere Gemeente, hetzij in het algemeen, hetzij met betrekking tot dit Beurtveer, reeds mogten bestaan of toekomstig worden vastgesteld.

Art. 7. De Schippers zijn verpligt in persoon de reis mede te doen; in geval van tijdelijke verhindering voor eene enkele reis, zullen zij zich niet kunnen laten vervangen, dan door eenen Zetschipper, te dien einde toegelaten door den Burgemeester ter plaatse van vertrek.

Indien eenig Schipper, uit hoofde van langdurige ongesteldheid of ander beletsel, verlangt zijne dienst voor langeren tijd door een' Zetschipper te laten waarnemen, wordt daartoe vergunning en de toelating van den Zetschipper vereischt van het Bestuur der Gemeente door hetwelk de Schipper benoemd is.

Art. 8. De Schippers moeten bij het laden en lossen tegenwoordig zijn, of zich door den knecht doen vertegenwoordigen, en zijn verantwoordelijk voor de behoorlijke en veilige behandeling en bewaring van de Goederen, die met dit Veer vervoerd worden, van het oogenblik dat dezelve ter inlading bij het Schip worden aangebragt, tot dat die, na de lossing aan de voerlieden of bestellers zijn afgegeven.

De Schippers moeten zich onthouden van alle misbruik van sterken drank en zijn verpligt, een ieder met bescheidenheid en dienstvaardigheid te bejegenen. — Zij zijn aansprakelijk voor alle handelingen, dit Veer betreffende, van hunne Zetschippers, Bijschippers, Ligterschippers, Knechts, Sjouwerlieden en allen die ter zake van dit Veer in hunne dienst zijn.

Art. 9. De Commissaris van dit Veer ter plaatse van vertrek zal, in een daartoe door denzelven te houden Register, alle Goederen ter vervoer met dit Veer wordende aangebragt, aanteekenen, daarbij vermeldende de soort en hoeveelheid der Goederen, derzelver merken, den naam van den Afzender en van dengene, aan wien de Goederen geadresseerd zijn, en de vracht of verschotten wegens Goederen van elders aangebragt, met aanteekening van de daarbij behoorende documenten.

De Commissaris zal van den Afzender voor dit aanteekenen, te *Nijmegen* en *Arnhem* genieten vijf Cents, voor iederen post, op zijn Register. Goederen door denzelfden Afzender aan hetzelfde adres verzonden, maken slechts eenen post uit.

De Commissaris zal almede vijf Cents genieten voor het afgeven van een bewijs uit het Aanteekening-register, indien zulks door den belanghebbende wordt verlangd.

Art. 10. De Commissaris zal eene, door hem geteekende Lijst van de ingeladen Goederen, aan den Schipper vóór diens vertrek afgeven. De Schipper is gehouden vóór zijn vertrek het Register van den Commissaris, ten bewijze van de door hem ingeladen Goederen, te onderteekenen, nadat door hem, des verkiezende, de Vrachtlijst met het Register zal zijn vergeleken en overeenstemmende bevonden.

De Schippers mogen geene Goederen innemen, voordat dezelve bij den Commissaris ter aanteekening zijn aangegeven.

Art. 11. De Commissarissen zullen de meeste zorg dragen dat de Goederen, die worden ingeladen, goed en naar vereisch worden behandeld, en op derzelver behoorlijke stuwing, ter voorkoming van schade, naauwkeurig acht geven.

Bij de lossing zullen zij insgelijks met den Schipper er op letten, dat de Goederen niet worden beschadigd, en dat niet meer gelost worde, dan telkens behoorlijk kan worden besteld.

De bepalingen van deze artikelen 9, 10 en 11 zijn op den Commissaris te *Groningen* toepasselijk alleen voor zoo verre ze niet in strijd zijn met de Verordening van den 11den Junij 1853, houdende Reglement op de aanteekening en het bezorgen van de Goederen, vervoerd wordende met de Vriesche en andere Veerschepen buiten de Apoort, of met latere Verordeningen waardoor deze zal worden gewijzigd.

Art. 12. De Schippers zullen geene Goederen vervoeren van en naar plaatsen tusschen welke een Beurtveer bestaat. Het is hun verboden, Goederen te vervoeren van *Arnhem* op *Nijmegen* of omgekeerd. Onverminderd de straffen bij andere Verordeningen op de overtreding bedreigd, zal in geval van herhaling, de benoeming kunnen worden ingetrokken door het Gemeentebestuur dat den Schipper heeft aangesteld.

Art. 13. De Schippers zullen altijd hunne reis met den meesten spoed moeten vervolgen, zich op reis niet mogen ophouden of blijven liggen en dezelve ten minsten binnen tien dagen moeten volbrengen. Indien zij door oorzaken, buiten hunne magt liggende, verhinderd of opgehouden worden in de voortzetting van hunne reis, zullen zij daarvan, door behoorlijk bewijs, ter plaatse van hunne bestemming, bij hunne aankomst moeten doen blijken. Bij gebreke van dat bewijs vervallen zij, in geval van overtreding van dit Artikel, in eene boete van niet hooger dan *f* 25.

Art. 14. In geval door gebrek aan genoegzaam water en buiten schuld van den Schipper, de noodzakelijkheid bestaat om het schip te ligten, zal de Schipper op zijne verantwoordelijkheid bekwame en geschikte ligters aannemen en zorgen, dat de Goederen niet beschadigd of benadeeld worden.

De kosten van het ligten zullen den Commissaris ter plaatse van bestemming moeten blijken door behoorlijke kwitantie; dezelve zullen voor de helft bij omslag op de ingeladen Goederen worden gebragt, en voor de andere helft door den Schipper worden gedragen.

Niemand is verpligt voor het ligten te betalen, indien daarvan geene kwitantie aanwezig is, of door den Commissaris, des gevraagd, niet kan worden vertoond.

Art. 15. De Schippers zullen, bij hunne aankomst, daarvan terstond aan den Commissaris kennis geven, met overgave der Vrachtlijst en daarna, zoodra mogelijk, beginnen te lossen, voor zooverre het weder zulks, zonder vrees voor beschadiging der Goederen, toelaat.

De Commissaris te *Nijmegen*, tevens Besteller der Goederen zijnde, zal voor het incasseren der te *Nijmegen* betaald wordende Vrachtgelden genieten drie ten honderd van de in de Gemeente aankomende en twee ten honderd van de van daar vertrekkende Beurtschepen, welk bedrag hij zal brengen ten laste der Schippers.

De Commissaris te *Arnhem* zal de vracht, door den Schipper op de Vrachtlijst uitgetrokken, met het Tarief der Vrachtloonen vergeleken en daartegen geene aanmerking hebbende, of anders, na de Vrachtlijst, volgens het Tarief der Vrachtloonen te hebben verbeterd, de vracht met de verschotten op de adressen noteren en de Vrachtlijst, met zijne goedkeuring en onderteekening voorzien, aan den Schipper teruggeven, ten einde daarop de vracht te kunnen invorderen.

Art. 16. De Schippers zullen zich in de berekening en de Commissaris in de beoordeeling der Vrachtloonen, gedragen overeenkomstig het bij dit Reglement gevoegd Tarief; de Schippers mogen geen hoogere of meerdere Vracht vorderen, dan op de Vrachtlijst is gesteld, en zullen bij iedere overtreding daarvan in eene boete zijn vervallen van drie gulden ten minste en tien gulden ten hoogste, onverminderd de verpligting tot teruggave van de te veel ontvangen vracht.

Art. 17. De Schippers zijn verpligt, zich in de uitvoering van de dienst van dit Veer te gedragen naar de voorschriften, die door den Commissaris van iedere Gemeente aan hen, naar aanleiding van dit Reglement, worden gegeven.

Te *Groningen* wordt dit Beurtveer verklaard mede te behooren tot de bemoeijingen van den Commissaris der Vriesche en andere Veeren buiten de Apoort.

Te *Nijmegen* zal door Burgemeester en Wethouders een Commissaris worden benoemd en aan Burgemeester en Wethouders van *Groningen* en *Arnhem* worden bekend gemaakt.

Gelijke benoeming van eenen Commissaris voor dit Veer te *Arnhem*, zal geschieden door Burgemeester en Wethouders aldaar, waarvan de kennisgeving zal geschieden aan die van *Nijmegen* en *Groningen*.

Art. 18. Voor alle werkzaamheden van den Commissaris en voor het bevorderen van al de belangen van dit Veer, zal de Commissaris te *Nijmegen* genieten de belooning bij artikel 14 van deze Verordening bepaald; die te *Arnhem* 2 ten 100 van de te innen Vrachtgelden en frankeringen, en die te *Groningen* zich regelen naar de Verordening van den 11den Junij 1853, boven aangehaald, zooals deze bestaat of later wordt gewijzigd.

Art. 19. Het wordt aan den Burgemeester in iedere Gemeente overgelaten, om, in geval van verschil tusschen den Commissaris, de Schippers of de Ingezetenen, over de uitvoering of toepassing van dit Reglement of van het Tarief der Vrachtloonen en in alle gevallen waaromtrent bij dit Reglement geene bepalingen zijn gemaakt, zoodanig te beslissen of zoodanige bevelen te geven, als deze zal vinden te behooren.

Art. 20. De Schippers zullen altijd een exemplaar van dit Reglement en van het Tarief der Vrachtloonen in hun Schip en bij de invordering der Vracht bij zich moeten hebben en hetzelve, op aanvraag, aan de belanghebbenden moeten vertoonen, op eene boete van drie gulden.

Art. 21. Iedere overtreding van eenige bepaling van dit Reglement, door de Schippers, waarop geene bijzondere boete is gesteld, zal worden gestraft met eene boete van een tot drie gulden.

Art. 22. Alle boeten, in gevolge dit Reglement verbeurd, zullen komen ten voordeele van de kas der Gemeente waar de veroordeeling wordt uitgesproken of waar de boete, naar de bepalingen der Wet, vrijwillig mogt worden voldaan.

Art. 23. Het wordt aan Burgemeester en Wethouders van *Groningen*, *Arnhem* en *Nijmegen* overgelaten, om voor zoo ver zij de benoeming hebben gedaan, onverminderd de bij dit Reglement bepaalde boeten, in geval van klagten over herhaalde dronkenschap of ongeschiktheid van eenigen Beurtschipper, of over de slechte bediening van dit Veer, in welk opzigt ook, diens benoeming in te trekken.

Art. 24. De Beurtschippers, ter bediening van dit Veer benoemd, zullen zulks in geen opzigt kunnen beschouwen als een uitsluitend door hen verkregen regt of octrooi, dan voor zoo verre zoodanig uitsluitend regt gegrond moge zijn op de ter dezer zake bestaande of nader vast te stellen Verordeningen, in verband met dit Reglement. De Beurtschippers zijn en blijven onderworpen aan alle algemeene Verordeningen en Bepalingen omtrent de Beurtveeren al reeds vastgesteld of toekomstig vastgesteld wordende, en de Regeringen der Gemeenten *Groningen*, *Arnhem* en *Nijmegen* behouden ten allen tijde aan zich de bevoegdheid om dit Veer op te heffen, het aantal Schippers te verminderen of te vermeerderen, of dit Reglement te wijzigen, te veranderen, of wel geheel in te trekken, zooals zij zullen dienstig achten.

Art. 25. Deze Verordening zal in werking treden eene maand nadat zij zal zijn goedgekeurd.

TARIEF der **VRACHTLOONEN** voor het **Beurtveer** tusschen de Gemeenten ***Groningen, Arnhem*** en ***Nijmegen.***

A.	
Aardakers, de mud	*f* 0,50.
Aardappelen, de mud	- 0,30.
Aarde (Keulsche), de 50 ℔	- 0,25.
Aardewerk, de kiep	- 1,50.
Aluin, de 50 ℔	- 0,35.
Amandelen, id.	- 0,50.
Ansjovis, het anker	- 0,50.
Id., het half anker	- 0,30.
Anijszaad, de 50 ℔	- 0,40.
Appelen en peren, de mud	- 0,40.
Asschen, de 50 ℔	- 0,25.
Azijn, het last v. 20 Ned. v.	- 10,00.
Id., per oxhoofd	- 1,00.
Id., kleine kwantiteit, per vat van 100 kannen	- 0,60.
Id., op flessch., p. 39 kan	- 0,50.
B.	
Baarden (Walvisch), de 50 ℔	- 0,50.
Baleinen, id.	- 0,50.
Beenderen en knokken, id.	- 0,50.
Bezems (heiden), het bos	- 0,15.
Bier, de ton v. 155 Ned. k.	- 1,00.
Id., de halve ton v. 77 Ned. kannen	- 0,50.
Id., de kwart ton v. 39 id.	- 0,35.
Id., op flessch. of kruik. 39 Ned. kan	- 0,50.
Biezen, het Voer	- 2,50.
Bijen, de korf	- 0,40.
Blaauwsel, de 50 ℔	- 0,30.
Blik, in platen, id.	- 0,30.
Bloemen (potten met),	
Id., gewone pott., p. 10 st.	- 0,50.
Id., groote potten, p. st.	- 0,20.
Bloempotten (ledige), de 100 stuks	- 1,50.
Boeken, de 50 ℔	- 0,50.
Bokking, het Mandje	- 0,40.
Borstelwerk, de 50 ℔	- 0,50.
Boter, de kwart ton v. 40 Ned. ℔	- 0,50.
Id., de achtste ton	- 0,30.
Id., des zestiende ton	- 0,25.
Id., in potten van 20 Ned. ℔, per pot	- 0,50.
Brandewijn en Jenever, p. vat of fust van 100 kann.	- 0,60.
Bronwater, de 100 kruiken	- 1,80.
C.	
Cement, ruw of gemalen, de mud	- 0,35.
China'sappel. en Citroen., de kist	- 0,60.
Chocolade, de 50 ℔	- 0,50.
Cichoreij, id.	- 0,25.
D.	
Dakpannen, de 1000 stuks	- 6,50.
Dekens, de rol	- 0,80.
Droogerijen, de 50 ℔	- 0,50.
Drukletters, id.	- 0,30.
Duigen (tabaks), de 100 st.	- 0,85.
E.	
Eau de Cologne, z. Kramerij.	
Estrikken of Vloersteenen, de 1000 stuks	- 6,00.
Eijeren, 500 stuks	- 0,60.
F.	
Flesschen, ledige, de 1000 stuks	- 0,50.
Forte Piano in eene kist, per stuk	- 5,00.
Foelie, de 50 ℔	- 0,45.
Fusten (ledige), een aam	- 0,30.
Id. id., andere groote of kleinere per 100 kan.	- 0,15.
G.	
Galnooten, de 50 ℔	- 0,40.
Garen (alle soorten van) de 50 ℔	- 0,50.
Geele oker, de 50 ℔	- 0,30.
Geld (onverz.), p. 100 gl.	- 0,25.
Id. (verzeg.), p. 100 id.	- 0,20.
(Gedeelten van 100 gulden te rekenen voor 100 gl.)	
Gember, de 50 ℔	- 0,50.
Geweren, p. kist v. 50 st.	- 2,00.
Id., losse bij het stuk	- 0,20.
Glas (venster-), per kist	- 0,80.
Id. id., per halve kist	- 0,50.
Id. (gruis van), de 50 ℔	- 0,30.
Glaswerk, per mand	- 0,50.
Gort, groote hoeveelheid per last	- 7,00.
Id. (per mud), als granen.	
Granen, tarwe, rogge, erwten, boonen, p. last	- 7,00.
Granen, boekweit, gerst, haver, per last	- 6,00.
Id. Bij mindere hoeveelheid per mud, (doch zoo, dat voor minder dan een last niet meer dan voor het last wordt betaald)	- 0,30.
H.	
Haar (Koe- of Paarden-), de 50 ℔	- 0,60.
Hagel, 50 ℔	- 0,30.
Haring, per last van 12 ton	- 8,00.
Id., per ton	- 0,70.
Harpuis, de 50 ℔	- 0,35.
Harst, id.	- 0,35.
Hazelnooten, het mud	- 0,60.
Hazenvellen, in vaten of balen, de 50 ℔	- 0,50.
Hennep, de 100 Ned. ℔	- 0,80.
Hoepels, de 1000 van *f* 0,80 tot 1,40.	
Hoeden, in kisten	- 1,00.
Honing, de 50 ℔	- 0,40.
Hop, de 50 ℔	- 0,80.
Huiden (gedroogde Kalfs-), per stuk	- 0,05.
Id. (nat of gezouten Kalfs-), per stuk	- 0,08.
Id. (natte of gezouten Ossen- of Koe-), per stuk	- 0,20.
Id. (gedroogde Ossen- of Koe-), per stuk	- 0,15.
Id. (Schapen-), met de wol, per stuk	- 0,06.
Id. (dito), gebloot, het pak van 50 stuks	- 0,85.
J.	
Jeneverbessen, de 50 ℔	- 0,70.
Indigo, id.	- 0,60.
K.	
Kaarsen, de 50 ℔	- 0,40.
Kaas, id.	- 0,40.
Kagchels (geslagen), naar grootte	- 1 à 2,00.
Id. (gegoten), als grof ijzerwerk	
Kandij (de pot)	- 0,20.
Id. (in kistjes)	- 0,40.
Karotten, de 50 ℔	- 0,35.
Karweizaad, id.	- 0,50.
Karkassen (zie kramerij.)	
Katoen (ruwe), in geperste balen de 50 ℔	- 0,40.
Id. (id.), in ongeperste balen id.	- 0,80.
Klaverzaad, de 50 ℔	- 0,30.
Knollen, het mud	- 0,40.
Koek, de 50 ℔	- 0,40.
Koeken, (Lijn- of Raap-), de 1000	- 6,00.
Koffers en kisten van... *f* 1 tot 2,00.	
Koffij, de 50 ℔	- 0,30.
Komijn, id.	- 0,50.
Koper in platen, de 50 ℔	- 0,30.
Koperrood, de 50 ℔	- 0,30.
Koperwerk (zie kramerij).	
Kousen, Mutsen, Handschoenen (zie manufact.).	
Korenten, de 50 ℔	- 0,30.
Krijt, id.	- 0,20.
Kruiken (ledige bronwater), de 100 stuks	- 1,00.
Kramerij voor koper, ijzer, metaal, alsmede spelden, naalden, eau de cologne, de 50 ℔	- 0,40.
Id. Neurenberger de 50 ℔	- 0,50.
Id. Sonnenberger van hout of papier, de 50 ℔	- 0,70.
Kurk, de 50 ℔	- 0.90.
L.	
Lakens, (zie manufacturen.)	
Lak, de 50 ℔	- 0,40.
Lakmoes en Bergblaauw, de 50 ℔	- 0,30.
Leder, de 50 ℔	- 0,50.
Leijen, de 1000 stuks, (of 500 Ned. ℔)	- 2,50.
Lijm, de 50 ℔	- 0,50.
Likeuren (alle) op flesschen, per anker	- 0,80.
Id. id., per half anker	- 0,60.
Linnen, de 50 ℔	- 0,50.
Lint, (zie manufacturen.)	
Lompen, om papier te maken, de 50 ℔	- 0,50.
Lood, de 50 ℔	- 0,25.
Loodwit, id.	- 0,25.
Leijen, schrijf, het pakje	- 0,40.
M.	
Manufacturen, Lijnwaden, Linterijen van Katoen, Wol, enz.; Laken, Kousen, Mutsen, Handschoenen en dergelijke, de 50 ℔	- 0,50.
Id., pakjes beneden de 20 ℔	- 0,35.
Manufacturen, van zijde, de 50 ℔	- 0,80.
Meekrap, de 50 ℔	- 0,30.
Meel, id.	- 0,30.
Menie, id.	- 0,30.
Meubelen, kabinet of kast	- 6,50.
Id., bureau met bovenstuk	- 3,00.
Id., secretaire of chiffonière	- 3,00.
Id., stoelen per stuk	- 0,30.
Militaire goederen, kleedingstukken, randsels, chacots, per equipement of enkele stukken	- 0,50.
Molensteenen, de grootste	- 16,00.
Id., kleinere naar evenredigheid.	
Mosterdzaad, het Ned. md.	- 0,40.
Mout, het last	- 6,00.
Id., per mud als granen.	
N.	
Nagelbollen, de 50 ℔	- 0,40.
Notenmuscaat, id.	- 0,40.
Noten (Wal-), het Ned. md.	- 0,40.
O.	
Oesters, de ton	- 1,30.
Id., de halve ton	- 0,70.
Id., de kwart ton	- 0,50.
Oker, de 50 ℔	- 0,30.
Olie, het kwart deel per 100 kan	- 0,50.
Id., het vat van 100 kan	- 0,60.
Oranjeschil, de 50 ℔	- 0,50.
P.	
Papier, de 50 ℔	- 0,40.
Pelterijen, de 50 ℔	- 1,00.
Peper, id.	- 0,40.
Pijpen, het mandje	- 0,15.
Potlood, de 50 ℔	- 0,25.
Pruimen (gedr.), de 50 ℔	- 0,30.
R.	
Reusel, vet of smeer, de 50 ℔	- 0,30.
Riet (Spaansch), de 100 stokken	- 0,85.
Rijst, de 50 ℔	- 0,30.
Rozijnen, id.	- 0,35.
Run (gemalen), het mud van 60 Ned. ℔	- 0,40.
S.	
Salpeter, de 50 ℔	- 0,35.
Scharren, het mandje van 240 stuks	- 0,40.
Schol (drooge), de 50 ℔	- 0,50.
Senebladen, de 50 ℔	- 0,60.
Siroop, id.	- 0,50.
Snuif, id.	- 0,40.
Spiegels, de grootste	- 3,00.
Id., middelsoort	- 2,00.
Id., kleinere naar evenredigheid.	
Staal, in staven, de 50 ℔	- 0,25.
Steentjes (bonte of witte), de 1000 stuks	- 1,50.
Stijfsel, de 50 ℔	- 0,35.
Suiker (geraffin.), de 50 ℔	- 0,40.
Id. (ongeraffineerd), id.	- 0,30.
Id. (Melisbrooden), id.	- 0.45.
T.	
Tabak, in vaten, per vat	- 2,50.
Id., in bladen, de 50 ℔	- 0,40.
Id., gekorven en cigaren, de 50 ℔	- 0,60.
Teer of Pik, de ton	- 0,70.
Terpentijn, de flesch	- 1,20.
Thee, de halve kist	- 1,00.
Id., de kwart kist	- 0,70.
Id., de achtste kist	- 0,50.
Touwwerk, de 50 ℔	- 0,25.
Traan, het kwartdeel per 100 kan	- 0,50.
Id., 't vat van 100 Ned. kan.	- 0,60.
U.	
Uurwerk (Vriesche klok),	- 0,60.
Id. (stoelklok),	- 1,00.
Id. (staande klok),	- 2,00.
Id., Schwarzwalder of klokken in kisten, (als kramerij van hout.)	
V.	
Vederen (Bed-), de 50 ℔	- 1,00.
Verfwaren (gemalen), id.	- 0,40.
Id. (ongemalen), id.	- 0,30.
Vijgen, het matje	- 0,20.
Visch (zoute), het last	- 8,00.
Vitriool, de kist	- 2,00.
Vlas, de 50 ℔	- 0,45.
Vleesch (gezouten), of ger. spek of hammen, 50 ℔	- 0,50.
Vloersteenen (geslepen), de 1000 stuks	- 6,00.
Id. (marmeren), van 5 tot 20 vierkante palmen, per stuk	- 0,12.
Vormen, de 50 ℔	- 0,60.
W.	
Wannen, het stuk	- 0,20.
Was, de 50 ℔	- 0,40.
Wijn, het aam	- 1,00.
Id., het Ned. vat 100 kan	- 0,75.
Id., het halve vat	- 0,60.
Id., het oxhoofd	- 1,25.
Id., het kwart aam	- 0,40.
Id., op flesschen p. anker	- 0,80.
Id., id. half anker	- 0,60.
Wol, de 50 ℔	- 0,80.
IJ.	
IJzer, grof ijzerwerk, als: aambeelden, koekepann., staven, spijkers, enz. de 50 ℔	- 0,25.
Id. Zie Kramerij.	
Z.	
Zaad (kool- of lijn-), gestort of in zakken, het l.	- 7,00.
Id., (hennep), het last	- 6,00.
Id., per mud als granen.	
Zalm, het stuk	- 0,50.
Zeep (zachte), de vier kw. t.	- 0,80.
Zink, de 50 ℔	- 0,30.
Zoolleer, het vel	- 0,15.
Zout, de 50 ℔	- 0,25.
Zwartsel, in tonnetjes, de 50 ℔	- 2,50.
Zwavel, de 50 ℔	- 0,35.
Zwavelstokken, de 100 bos	- 0,30.

De Vracht van Goederen welke van *Groningen* naar *Arnhem* en van *Arnhem* naar *Groningen* worden vervoerd, zal berekend worden minstens naar het ¾ der Vrachtloonen, in het Tarief voor het geheele traject vastgesteld.

De Vracht van Goederen bestemd naar of komende van tusschen gelegen plaatsen, zooals in art. 12 is omschreven, zal berekend worden naar evenredigheid van den afstand dier plaatsen naar die van bestemming.

De Vracht van Goederen in dit Tarief niet vermeld, zal door den Commissaris binnen de Stad van aankomst worden geregeld in evenredigheid van hetgeen voor gelijksoortige Goederen is bepaald.

Gedaan te *Groningen* ter openbare Raadsvergadering van den 2den Julij 1856.

De Burgemeester: (*get.*) J. SLOT.
De Secretaris: (*get.*) HORA SICCAMA.

Zijnde deze Verordening aan de GEDEPUTEERDE STATEN van *Groningen* medegedeeld, blijkens hun besluit van den 18den Julij 1856, no. 75, waarbij zij is goedgekeurd.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 3den Augustus 1856.

Burgemeester en Wethouders voorn.: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH OOSTINDIE.

BATAVIA, 10 Junij.

Door den gouv.-generaal van Neêrl.-Indië is o. a. op zijn verzoek, eervol, onder toekenning van wachtgeld, ontheven, de commies, belast met de administratie van 's lands kas op Timor, *T. R. J. M. Huijsers*; en zijn geplaatst bij het 1ste bat. inf. de 2de luit. *W. J. Havenga*; bij het 11de bat. de 2de luits. *W. Godin* en *J. H. C. Godin*, alle drie onlangs uit Nederland aangekomen; en bij het 14de bat. de 2de luit. *J. F. de Ranitz*, van het garniz. bat. in de 3de milit. afd. (Fort Erfprins.)

— Deelden wij na aankomst van de vorige overlandmail mede dat het Zr. Ms. stoomschip *Amsterdam* bij het leveren van den slag tegen de zeeroovers in de maanden Maart en April jl. op de N.-O. kust van Celebes, niet had mogen gelukken al deze onmenschen in handen te krijgen, en zij, door naar den wal te zwemmen, in het gebergte waren gevlugt, — thans kunnen wij, als een vervolg op die mededeeling berigten, dat de resident van Menado, in kennis gesteld zijnde met het vermoedelijk getal en de plaats waar de roovers in het gebergte waren gevlugt, onverwijld pogingen in het werk stelde hen meester te worden, welke pogingen met een zeer gunstigen uitslag zijn bekroond geworden.

De roovers zich in een staat van verdediging op eenen berg nabij kaap Koffijn gesteld hebbende, werden daar door een groot gedeelte der bevolking en de burgerwacht van Menado en Kema aangevallen, met dat gevolg, dat over de 100 roovers zijn gesneuveld, 20 gevangen gemaakt en 30 der door haar geroofde menschen uit slavernij verlost. Aan onze zijde telde men geene dooden of gekwetsten.

De nog overgebleven roovers, ongeveer 60 in getal, hielden zich meer landwaarts in het gebergte op. Zij hebben zich verspreid, doch men hoopt ook deze nog in handen te zullen krijgen.

— Nog wordt uit Menado gemeld, dat in het begin van Maart op het eiland Groot Sangir eene allerhevigste uitbarsting van den vuurspuwenden berg heeft plaats gehad, ten gevolge waarvan verscheidene negorijen, hoofdzakelijk van het landschap Taboekan, geheel verwoest zijn en een getal van circa 3000 menschen den dood gevonden hebben.

De resident van Menado, die zich zoo spoedig mogelijk naar de plaats van het ongeluk had begeven, geeft van dit verschrikkelijk natuurtooneel o.a. de volgende beschrijving:

» Des avonds van den 2den Maart tusschen zeven en acht uur, deed zich onverwacht eene alle beschrijving te boven gaande zware slag hooren, welke, de uitbarsting aankondigende, de Sangirezen met schrik vervulde. Gelijktijdig stroomde de gloeijende lava met onweerstaanbaar geweld in verschillende rigtingen naar omlaag, alles medevoerende wat zij in hare vernielende vaart ontmoette, en de zee doende koken, waar zij deze bereiken kon. De heete bronnen openden zich en braakten eenen vloed van kokend water uit, welke verteerde en medesleepte wat door het vuur gespaard was. De zee, aan eene buitengewone kracht gehoorzamende (zeebeving), beukte de rotsen met vervaarlijk geraas, sloeg de kust vaneen, en verhief zich met woesten aandrang tegen het land, als wilde ze den vuurstroom overmeesteren.

» Dit verschrikkelijk tafereel van verwoesting, waarvan de akeligheid vermeerderde door het gekerm van menschen en dieren, het geloei van den stormwind en het gekraak van duizende omvergeworpen en medegesleepte boomen, werd omstreeks een uur later gevolgd van donderende slagen, welke den grond deden sidderen en het gehoor verdoofden. Eene zich hemelhoog verheffende zwarte kolom van steenen en asch steeg toen uit den berg op, en viel, door den gloed der lava verlicht, als een vuurregen in den omtrek neder, aldaar eene duisternis veroorzakende, welke, nu en dan slechts door bliksemstralen afgewisseld, de menschen belette zelfs in de onmiddellijke nabijheid iets te onderscheiden en de verwarring en wanhoop ten top voerde. Groote steenen werden door de lucht geslingerd, verbrijzelende wat ze in hunnen val ontmoetten. Woningen en gewassen, niet door het vuur vernield, bezweken en verdwenen onder asch en steenen, en de bergstroomen door die massa opgestopt, vormden meren, welke hunne oevers verbrekende, weldra eene nieuwe oorzaak van vernieling werden.

» Dit duurde eenige uren. Omstreeks middernacht keerden de verbolgen elementen tot rust, doch des anderen daags zetten ze tot den middag met hernieuwde kracht het vernielings werk voort. Intusschen hield de aschregen steeds aan en was op dien dag nog zoo sterk, dat de zonnestralen er niet door henen konden dringen en er nagenoeg volslagene duisternis heerschte....

» Het aantal omgekomene menschen is aanzienlijk. In het land Taroena beloopt dit 722 mannen, vrouwen en kinderen; in Kandhar 45, in Taboekan 2039, te zamen 2806.

» Het grootste gedeelte der omgekomenen bevond zich in de tuinen. Zij vlugtten in aller ijl, doch werden door den snellen vuurstroom ingehaald en verslonden. Anderen meenden zich in boomen te redden, maar werden met deze medegesleept of stikten door de verschroeijende hitte. Te Kolongan en Tariang waren de huizen gevuld met menschen, wien het ontvlugten door de van alle zijden afvloeijende lava en door den heeten watervloed belet werd, en die alzoo onder de gloeijende asch en onder de instortende woningen bezweken. Velen die het strand hadden kunnen bereiken en zich daar in veiligheid waanden, werden eene prooi der woedende golven; verscheidenen verloren het leven, door angst en vertwijfeling als versteend en bewusteloos.

» De toegebragte directe en indirecte schade is niet te schatten. Uit de vernielde negorijen en afzonderlijke huizen is schier niets kunnen gered worden.

» De vlugtelingen die aan den dood ontsnapten, hadden den tijd niet om van hunne have en goed iets te bergen. De klapper-, koffo-, pisang- en sagobosschen, welke eene voorname bron van bestaan waren, zijn verdwenen, alsmede het grootste gedeelte der aanplantingen van de onderscheidene gewassen, met welker voortbrengselen de Sangirezen zich voeden, zoo als rijst, miloe, pisang, patata's enz.

» De geredde bewoners van de verwoeste streek zijn dan ook meestal elders heengetogen, om in hun onderhoud te voorzien."

Ook in het jaar 1711 werd door den Sangirschen vuurberg eene vreesselijke verwoesting aangerigt, die later nog door verscheidene uitbarstingen werd gevolgd.

NOORD-AMERIKA.

Met de laatste berigten uit de Vereenigde staten verneemt men het volgende. Den 17den Julij heeft op den spoorweg van Noord-Philadelphia een verschrikkelijk ongeluk plaats gehad; twee treinen kwamen n.l. in volle vaart in aanraking met elkander. De schok was vreeselijk. De locomotief en de eerste drie wagens van den trein werden letterlijk verbrijzeld, terwijl terstond brand ontstond, waardoor de twee volgende rijtuigen geheel verbrandden.

De bladen geven het verlies aan menschenlevens niet juist op, doch men kan dit op minstens honderd berekenen.

Denzelfden nacht is op het meer Eric de stoomboot *Northern Indiana* door de vlammen vernield, waarbij vijftig passagiers het leven verloren.

— De New-Yorksche dagbladen melden, dat het Spaansche eskader de reede van Vera-Cruz verlaten heeft, daar het geschil tusschen Spanje en Mexico betrekkelijk zekere geldelijke vorderingen van Spanjaarden bijgelegd was. Verder blijkt uit de berigten van die dagbladen, dat de president *Comonfort* in Mexico voortging harde maatregelen tegen de geestelijkheid te nemen: den 28sten Junij had hij eene verordening uitgevaardigd, welke haar het regt ontzeide om op het grondgebied der republiek vaste goederen te bezitten, en deze stap werd, naar gemeld wordt, door de bevolking over het algemeen toegejuicht; buitendien waren de Jezuiten op nieuw uit het land gebannen, en was door de wetgevende vergadering aan een ieder godsdienstvrijheid gewaarborgd.

— In Nicaragua is de wanorde weder grooter dan ze geweest is. *Walker* heeft zich, gelijk onze lezers reeds weten, tot president dier republiek laten kiezen. Zijn luitenant *Rivas*, wien hij eerst het presidiaat opgedragen had, is over die wisseling niet tevreden, en is te velde getrokken tegen zijn vroegeren meester.

— De maatschappij voor het aanleggen eener telegraaflinie tusschen New-York, Newfoundland en Londen heeft thans eenen telegraafdraad dwars door de golf van St. Laurens, van de Kaap Ray Cove in Newfoundland tot Ashby-baai op Kaap Breton (eenen afstand van 85 Engelsche mijlen) gelegd. De maatschappij wil nu ook de hand slaan aan de uitvoering van het plan om eenen telegraafdraad tusschen Newfoundland en Ierland te leggen, en zij maakt zich sterk om dat werk in den loop van het volgende jaar tot stand te brengen.

RUSLAND.

Uit Petersburg wordt aan *le Nord* berigt: Bij onze oorlogsmarine heerscht buitengewone levendigheid. Onze vloot, die bij den aanvang van den jongsten oorlog bijna uitsluitend uit zeilschepen bestond, telt reeds verscheidene stoomlinieschepen en een goed aantal stoomkanonneerbooten. In April j.l. werden niet minder dan zes van deze laatste van stapel gelaten, en in Mei twee korvetten en vier sloepen, alle van stoomschroeven voorzien en op de werven van Petersburg gebouwd. Te Archangel is binnen vijf maanden een stoom-clipper van 150 paardenkracht gebouwd.

TURKIJE.

Men beweert dat de weigering der Russen, om de stad Kars aan de Porte terug te geven, op een misverstand berust. De Engelsche kolonel, dien de Russische kommandant niet wilde ontvangen, was niet gemagtigd om bezit van de stad te nemen en moest alleen den staat van de fortificatiën opnemen, hetgeen hem geweigerd is. — Wat de bezetting van het Slangeneiland betreft, bevestigt het zich, dat de Turken het eerst bezit van deze stelling genomen en daar een post van twaalf man gevestigd hebben, waarna de Russen hetzelfde deden. Lord *Redcliffe* heeft den generaal *Mansfield* naar de plaats gezonden, om te onderzoeken, wat er eigenlijk is voorgevallen. Deze gebeurtenissen hebben intusschen te Konstantinopel nog al sensatie gemaakt.

Een geduchte brand is in den avond van den 11den Julij te Salonica uitgebroken. De ontploffing van 230 vaatjes kruid, welke zich in de kelders van een der groote handelhuizen der stad bevonden, verergerde het onheil nog en het vuur werd eerst den volgenden morgen te elf uur gebluscht. Men telt niet minder dan 200 dooden en 600 gewonden. De schade zal, naar men vooronderstelt, de som van 150 millioen piasters beloopen.

Men weet dat de vereeniging van de beide Donau-vorstendommen onder één scepter, vooral in Moldavië bij de bevolking met veel ijver is voorgestaan. In Wallachije had echter vorst *Stirbey* de uitdrukking van den volkswensch steeds onderdrukt. Thans echter van dien vorst ontslagen, hebben eenige honderde jongelieden, uit den eersten stand, zich vereenigd, en een adres opgesteld, waarin zij zeer op de vereeniging aandringen. Zij hebben de aankomst van den Franschen commissaris baron *de Tailleyrand* als de beste gelegenheid aangegrepen, om het adres aan de Westersche mogendheden te rigten. De baron heeft hun verklaard, dat Keizer *Napoleon* sympathie gevoelde voor de Roumanen, en dat zij daarom in hem goed vertrouwen moesten stellen.

Men verneemt dat de nieuwe sherif van Mekka, in een bloedigen veldslag, zijn voorganger, die weigerde zijn bevel over te geven en in opstand was gekomen, heeft verslagen, en vervolgens de stad Taïf, waarin deze de wijk had genomen, stormenderhand heeft genomen. De opstand in Arabiè kon, zegt men, daarmede als geëindigd beschouwd worden. De oude sherif zou in ballingschap worden gezonden.

SPANJE.

De toestand van Spanje is sedert onze laatste mededeeling niet veranderd.

Te Madrid zelf blijft het rustig, hoewel er aan woelingen en kabalen geen gebrek schijnt te zijn. Meerdere, generaals intrigueren sterk tegen *O'Donnell* en willen op hunne beurt in het bewind zitting nemen.

Den 24sten is op het paleis met ongehoorde pracht het feest van *Santa Christina* gevierd, waaruit velen besluiten, dat de dag der terugkomst van de Koningin-moeder niet ver verwijderd is, ondanks het verzet van *O'Donnell*. De ultra-gematigde bladen laten dan ook niet na den lof der hertogin *Rianzares* uit te bazuinen. *O'Donnell* wil echter hiervan niets hooren, en dit zal hem welligt door de liberale partij nog ten goede worden aangerekend.

De inzigten der verschillende staatspartijen komen met elken dag duidelijker aan het licht. De progressisten hopen, dat de maarschalk *O'Donnell* zich zal gedragen zoo als den gewezen ambtgenoot van *Espartero* voegt. De reactionairen gelooven dat de strijd voor hunne partij gestreden en de zege ten haren voordeele behaald is, en doen alle moeite om zich den buit toe te eigenen. De behoudsgezinden, die ter goeder trouw de aaneensluiting van alle gematigde voorstanders van liberale beginselen wenschen, zijn zeer weinig in getal. De absolutisten hopen, dat al de tegenwoordige woelingen op de terugkomst van den graaf *van Montemolin* zullen uitloopen, en de democraten vleijen zich met de gedachte, dat de republiek of althans eene nieuwe dynastie uit den bajert zal voortkomen.

Uit Saragossa loopen de regtstreeksche berigten tot den 25sten Julij, doch zoo als gewoonlijk wederspreken zij elkander. Deze stellen de hoofden van den opstand in Saragossa voor als ontmoedigd, verdeeld en den moed van hunne partijgangers willende aanvuren door de leugen en het afbreken van alle gemeenschap met die steden, waar de regering heeft gezegepraald. Gene spreken van de eenstemmige voornemens der opstandelingen, om zich tot het uiterste te verdedigen. Zij hebben, zegt men, geld, zijn voor een jaar geapproviandeerd en hebben den vasten wil om, als zij het in de steden niet meer kunnen houden, als vrijbuiters zich in de gebergten te nestelen.

Met betrekking tot de overige steden die zich tegen de regering hadden verklaard verneemt men het volgende: Te Grenada is een wapenstilstand van zes dagen tusschen de oproerlingen en de troepen gesloten, en heeft de regering een nieuwen kapitein-generaal benoemd, die op den weg derwaarts door de opstandelingen te Jaen gevangen genomen is. Te Malaga hebben de troepen zich aan de militie aangesloten, doch was men niet tot dadelijkheden gekomen. Te Cadix is eene poging der militie tot opstand door de krachtige houding van generaal *Munhos* verijdeld en de rust niet gestoord. Hetzelfde is het geval geweest te Corunha, waar de militie is ontwapend. Wat nu Barcelona betreft, doet de *Gaceta* het wel voorkomen alsof de rust hersteld is, doch het verslag van generaal *Zapatero* waarop zich dit grondt, houdt in, dat de opstandelingen tot Gracia teruggedreven zijn; en nu moet men wel weten dat dáár de opstand nog meer te vreezen is. Die plaats ligt nl. buiten bereik van het geschut van het fort Monjuich, dat Barcelona zelf beheerscht, en een weinig voorbij Gracia staat op een hoogen berg eene sterkte van waar de insurgenten eene aanzienlijke magt in bedwang zullen kunnen houden. Hun doel schijnt dan ook te zijn zich in de nabijheid van Barcelona in het gebergte te versterken en gemeene zaak te maken met de opstandelingen te Saragossa. Men rigt hier een vrijcorps op om tegen hen te ageren.

De Baskische provinciën hebben volstrekt geen deel aan den opstand genomen.

DUITSCHLAND.

Op de onderscheidene memoriën tegen de vaste brug te Keulen is uit Pruissen eene wederlegging verschenen, die alle hoop beneemt op eene wijziging van het reeds in uitvoering zijnde project. Dezelve bevat eene uitvoerige uiteenzetting van de daaraan verbonden voordeelen, alsmede van de onmogelijkheid, om door middel van eene ophaalbrug het verkeer te belemmeren op een punt, waar jaarlijks 200,000 wagens en 5 millioen voetgangers dien stroom passeren.

— Ter gelegenheid van het krooningsfeest te Moskou, zijn te Berlijn en Leipzig in de laatste dagen zoo veel edelgesteenten aangekocht, dat de prijs der juweelen gestegen is.

— Den 29sten Julij is de vermaarde *Robert Schumann* te Endenich overleden.

— Naar men uit Weenen verneemt, houdt men zich thans ernstiger dan ooit met het plan onledig, om door middel eener onderzeesche telegrafische linie Triëst met Alexandrië te verbinden. In verband met het ontworpen Suez-kanaal, wordt deze onderneming als van onberekenbaar voordeel niet alleen voor Oostenrijk, maar zelfs voor den handel van het noordelijke en westelijke gedeelte van Europa geacht.

GROOT-BRITTANJE.

De Koningin hield Donderdag eene prachtige wapenschouwing te Aldershot over 21,000 man.

— Het thans gesloten Parlement hield zijne eerste zitting op den 31sten Januarij en was alzoo 6 maanden bijeen. In dien tijd heeft het Lagerhuis 106 zittingen gehouden, die te zamen 839 uren duurden, terwijl het Hoogerhuis 88 zittingen hield, welke te zamen 224 uren aanhielden. De gemiddelde duur der zittingen in het Huis der Gemeenten bedroeg alzoo 8, die in het Huis der Lords 3¼ uur. In het eerste werden 88¼ uur, in het tweede slechts 5 uren na middernacht aan de beraadslagingen besteed.

— De *London Gazette* deelt mede, dat, in gevolge een besluit van den 28sten Julij, de bepaling van den 4den September 1848 op den invoer van vee dat door besmettelijke ziekten aangetast is, wordt ingetrokken, en voortaan alle schapen enz., die in Engeland ingevoerd worden en die door ee[illegible] besmettelijke ziekte aangetast schijnen, gedood zullen w[illegible] den; terwijl verder alle schapen, enz. die in hetzel[illegible] schip zijn aangebragt, met al het hooi, stroo, voeder d[illegible] de tolbeambten in bewaring zullen worden genomen; [illegible] lende vervolgens die schapen door een veearts onderzocht [illegible] indien hij verklaart dat ook deze door eene besmettelijke ziek[illegible] aangetast zijn, gedood of aan den eigenaar teruggegeven word[illegible]

— In de hoofdstad heeft zich thans eene maatschappij g[illegible] vormd onder den titel van: *the European and Indian Junc[illegible] Telegraph Company*, welke voornemens is om, met een ka[illegible] taal van 200,000 p. st., in aandeelen van 10 p. st., elk, [illegible] lang gewenschte verbinding daar te stellen tusschen de Eu[illegible] pesche en Indische telegraaflinien, en alzoo binnen kort [illegible] telegraaf-gemeenschap tusschen deze hoofdstad en de Britsc[illegible] Indische presidentschappen te verwezenlijken.

— Volgens den *Times* zou Engeland zijne toestemming w[illegible] geren aan het voorstel van Denemarken, betreffende de kapit[illegible] lisatie van den Sondtol, en voorstellen het heffen van een r[illegible] in de havens bij het binnenkomen en uitvaren der schepe[illegible] Het blad is van oordeel, dat die compensatie voor altijd ee[illegible] einde aan de zaak zou maken.

FRANKRIJK.

De Fransche regering schijnt nog niet gerust gesteld [illegible] zijn over den toestand van zaken in Spanje, terwijl nog voort[illegible] durend troepen naar het zuiden trekken. Te Toulouse we[illegible] den 30sten Julij het 92ste regement van linie verwacht. He[illegible] 20ste bataljon jagers, dat zich eerst naar Parijs begeven zo[illegible] heeft bevel ontvangen, naar Carcassonne te marscheren. Onop[illegible] houdelijk worden munitie en andere krijgsbehoeften per spoo[illegible] trein van Parijs naar de Spaansche grenzen gezonden.

— De *Constitutionnel* spreekt in een hoofdartikel over d[illegible] werken, die sedert eenige jaren in verscheidene groote sted[illegible] van Frankrijk tot stand gebragt zijn, met het doel, om aa[illegible] dezelve versch en drinkbaar water te verschaffen, en over hunn[illegible] weldadige werking op de gezondheid der inwoners. Marseille heef[illegible] een prachtig kanaal aangelegd, dat het water der Durance bi[illegible] nen zijne muren voert en 30,000,000 francs gekost heeft. T[illegible] Lyon zullen binnen kort belangrijke werken voltooid zijn, di[illegible] het boven en benedengedeelte der stad dagelijks 20,000 kubiek[illegible] ellen water leveren. Bordeaux bouwt eene waterleiding van 1[illegible] kilometer lengte, die de stad voldoende van bronwater zal voorzien. Nantes, Nimes en Havre zijn bezig dergelijke werken uit te voeren, en Parijs, dat hoe langer hoe meer gebrek aan drinkbaar water lijdt, laat thans het grootsche plan goedkeuren, dat aan hetzelve door eene waterleiding der Somme-Soude, 50 uren ver, uit de Champagne, dagelijks 200,000 kubieke ellen water bezorgen zal.

BELGIE.

De Koning die zich met zijn gezin naar Brugge had begeven ter bijwoning van de feestelijkheden in die oude hoofdstad van Vlaanderen ter zijner eere gegeven, is daar met de meeste geestdrift ontvangen. Hij zal achtereenvolgend de voornaamste steden van zijn rijk bezoeken. Eenige buitenlandsche dagbladen hebben bij herhaling verzekerd, dat Z. M. voornemens was om afstand te doen van den troon. Het is thans gebleken, dat zulks geheel ongegrond is. Bij gelegenheid van een den Koning te Brugge aangeboden maaltijd, heeft Z. M. een feestdronk ingesteld en daarbij gezegd, dat hij vurig wenschte, dat de Voorzienigheid hem nog eenige levensjaren zou gunnen, opdat hij die mogt aanwenden ter bevordering van den voorspoed en de welvaart van België.

Deze woorden zijn met de levendigste geestdrift toegejuicht en zullen, volgens het gevoelen van velen, met welgevallen door het grootste gedeelte der bevolking worden vernomen.

De eerste stad, welke de Koning, na Brugge, zal bezoeken is denkelijk Antwerpen, waar groote toebereidselen worden gemaakt voor de plegtige ontvangst van het Hoofd van den Staat.

In Gent is eene oproeping uitgevaardigd aan de beoefenaren van de Vlaansche, dat is, der Nederduitsche letterkunde, ten einde bij de den Koning te geven feesten aldaar op eene waardige wijze te worden vertegenwoordigd.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 31 Julij.

Z. M. heeft bij besluit van den 27sten dezer benoemd tot ridders der orde van de Eikenkroon de luitenants ter zee der 1ste kl. *G. T. G. Gobius*, *J. E. Buijs*, *N. M. J. Kroef* en de hoofdcommiezen bij het depart. van marine *J. T. Jullien* en *J. Z. Burnet*.

De genees- en heelmeester van het huis des Konings, dr. *C. W. Vinkhuyzen*, is tot ridder der orde van den Nederl. Leeuw benoemd.

— Bij kon. besluiten van den 25sten zijn benoemd: bij de kon. akademie voor de zee- en landmagt: tot lector der 2de kl. in de wis- en natuurkunde, de heer dr. *L. A. J. Burgersdijk*, leeraar der 1ste kl., en tot lector der 2de kl. in de taal- en letterkunde, de heer dr *M. P. Lindo*, leeraar der 1ste kl.; bij het 1ste reg. infanterie: tot kapitein van de 3de kl. de 1ste luitenant *W. von Wrangel*, van het reg. grenadiers en jagers; bij het 6de reg., tot 1sten luitenant, de 2de luitenant *K. F. A. van Emde*, van het corps; bij het 8ste reg., tot majoor, de kapitein der 1ste kl. *C. N. Peperkamp*, van het 1ste reg., en tot 1sten luitenant, de 2de luitenant *J. F. Muller*, van het corps.

— Z. exc. de heer *Lotsy*, nieuw benoemd minister van marine, is heden in de residentie aangekomen en naar den Koning op het Loo vertrokken, om de gevorderde eeden in handen van Z. M. af te leggen. Z. exc. zal even als de heer *Escher*, morgen in funtie treden.

— Ten gevolge van de benoeming van den heer mr. *J. S. Lotsy* tot minister van marine, houdt die heer, in gevolge art. 91 der grondwet, op lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal te zijn. Naar luid van artikel 89 der kieswet, moeten derhalve de provinciale staten van Zuidholland, binnen 30 dagen, eene buitengewone vergadering houden, ten einde in de opengevallen betrekking van een lid der Eerste Kamer te voorzien. Ook de provinciale staten van Noordbrabant hebben binnen denzelfden tijd eene keuze te doen, ter vervanging van wijlen den heer *J. J. Bruin*, lid van de Eerste Kamer, den 28sten Julij te Helmond overleden. De eerste had in 1859, en de tweede in 1862 moeten aftreden.

— Bij besluit van den 11den Julij is bepaald, dat de vaste goederen of hypotheken, op welke verband ten behoeve van het ministerie van oorlog wordt gelegd, bij het aangaan van een huwelijk door officieren beneden den rang van kapitein, het eigendom moeten wezen van een van beiden, of wel van beide aanstaande echtgenooten te zamen; doch dat van de hypotheken uitgesloten zijn, die op vaste goederen, behoorende aan hunne ouders of bloedverwanten, en dat alle vroeger gelegde verbanden op vaste goederen, kapitalen, enz., ten behoeve van officieren, die den rang van kapitein of daarboven hebben, zullen kunnen worden opgeheven, onverschillig of die officieren al dan niet lid zijn van het weduwen- en weezenfonds; zijnde tevens het besluit van den 24sten October 1803 ten gevolge van deze bepaling ingetrokken.

— In den loop van de volgende week verwacht men, dat de zittingen der Ned. Herv. synode voor dit jaar zullen gesloten worden. De synode is nu reeds sedert eene maand onafgebroken werkzaam.

— De vergaderingen van de commissie van den landbouw, welke aan het ministerie van binnenl. zaken hebben plaats gehad, zijn gisteren geschorst. Twee bijeenkomsten zijn gehouden. Later zal de commissie waarschijnlijk weder vergaderen.

— Volgens den Haagschen correspondent van *l'Indépendance Belge*, zal de bekende romanschrijver *Eugene Sue* hier te lande en wel bepaald te 's Gravenhage zich voor goed vestigen.

AMSTERDAM, 31 Julij.

In geen jaren is de vischvangst op zee zoo groot geweest als thans. Een ooggetuige berigt, dat iedere botter, ieder vischscheepje met eene volle lading uit zee terugkomt, en dat de prijs van den visch in onze Zuiderzeesche havens zeer laag is. Ook nog altijd wordt veel schelvisch gevangen, die men droogt en tot stokvisch maakt. De zeedijk te Enkhuizen is in eene lange uitgestrektheid met gedroogd wordende schelvischen bedekt. Men verzekert dat die gedroogd zijnde, in smaak den bekenden stokvisch overtreft.

— De heer *D. Dronkers* te Middelburg heeft den Koning een adres aangeboden, houdende, dat het waarborgs-kapitaal van anderhalf millioen tot het erlangen van de voorloopige concessie voor den aanleg van een spoorweg van Vlissingen naar Venlo en verder naar de Pruissische grenzen, is gestort en deze voorloopige concessie alzoo is verleend; — dat ook aan de laatste formaliteiten zal worden voldaan, behoudens eene geringe wijziging van de voorwaarden der eindelijke concessie; — dat, gemerkt de veelvuldige en tegenstrijdige belangen, welke

bij den aanleg van dezen spoorweg betrokken zijn, het welligt mogelijk zoude wezen, dat er bezwaren tegen deze wijziging zouden worden ingebragt, doch dat het allezins te bejammeren zoude wezen, dat eene onderneming, waarmede men zooverre gevorderd is, achterwege zou moeten blijven, en dat, indien soms aan Z. M. eene weigering van de verlangde wijziging konde worden voorgedragen, hij adressant in de gelegenheid mogt werden gesteld om de zaak bij monde nader toe te lichten.

LEIDEN, 31 Julij.

De uitslag der herstemming, ter verkiezing van een lid voor de Tweede Kamer der Staten Generaal, is thans bekend. Er zijn, blijkens het opgemaakt procesverbaal, opgekomen 2072 kiezers. In de bus werden echter gevonden 2165 biljetten, waarvan 1076 stemmen op den heer *Groen van Prinsterer* en een gelijk getal op den heer *van Reenen* waren uitgebragt.

Volgens art. 66 der kieswet, heeft het stembureau de verkiezing vernietigd, omdat er te veel biljetten waren, hetgeen van invloed op de meerderheid geweest is. Er moet alzoo wederom eene nieuwe vrije keuze plaats hebben.

Voor de benoeming tot September toe waren opgekomen 2057 kiesgeregtigden. In de bus werden echter slechts gevonden 1981 biljetten. Van dit getal zijn uitgebragt op den heer mr. *C. C. J. van Reenen* 988 stemmen. De heer *Groen van Prinsterer* bekwam er 907, welke van onwaarde zijn verklaard, volgens art. 61 der grondwet, als zijnde de genoemde heer reeds lid der Kamer tot September. Daar het verschil tusschen het getal gevonden briefjes en dat der kiezers die stemden op de stemming niet van invloed heeft kunnen zijn is de heer *van Reenen* tot lid der Tweede Kamer verkozen.

Dat het publiek vol nieuwsgierigheid was omtrent den waren afloop der verkiezing is te begrijpen. De zaal op het stadhuis was dan ook eivol van diegenen, welke met belangstelling den uitslag verbeidden. Volgens de eerste opmaking der stembriefjes toch was de heer *v. Reenen* gekozen; volgens de tweede stonden de stemmen gelijk. Men begrijpt dus, dat er verwarring heerschte, die, naar men van eene welonderrigte zijde meldt, ontstaan is doordien een paar gemeenten geene afzonderlijke blaauwe en witte briefjes hadden gezonden. Bij vergissing schijnen van daar eenige witte biljetten, die bij de blaauwe (voor de verkiezing tot aan September) hadden moeten gebragt worden, bij de witte briefjes (voor de herstemming) gevoegd te zijn en van daar verkreeg men een grooter getal stemmen, dan er kiezers waren opgekomen. Te bejammeren is het, dat door die ergerlijke vergissing deze belangrijke verkiezing is vernietigd, en de kiezers, die zoo getrouw waren opgekomen, op nieuw zullen moeten worden opgeroepen tot vervulling hunner burgerpligten.

ZWOLLE, 31 Julij.

Bij den raad dezer gemeente is andermaal terug ontvangen het voorstel tot heffing van den hoofdelijken omslag, daar de tegenwoordige minister van binnenlandsche zaken de bezwaren, tegen die heffing wegens de grondslagen derzelve bij zijnen ambtsvoorganger gerezen, deelt en derhalve tegen de bekrachtiging dezer belasting bezwaren heeft.

LEEUWARDEN, 31 Julij.

Gisteren avond overleed alhier, in den ouderdom van 63 jaren, de heer *Seerp Brouwer*, ridder der orde van den Ned. Leeuw, doctor in de genees-, verlos-, wis- en natuurkunde, voorzittend meester van de orde der vrijmetselaren in Friesland en lid van onderscheidene geleerde genootschappen. In zijne jongelingsjaren door *Napoleon I* tot garde d'honneur aangewezen, volgde hij dat korps op verscheidene van diens togten. Later in het vaderland teruggekeerd, was hij een der eersten, die in 1815, na *Napoleon's* terugkeer uit Elba, naar de wapens greep tot verdediging van het vaderland en maakte hij, als sergeant-majoor, deel uit van het korps vrijwillige jagers, uit de studenten der Leidsche hoogeschool gevormd, dat vervolgens bij het 18de bataljon jagers werd ingedeeld en met de verbondene legers naar Frankrijk trok. Na het einde van den veldtogt zette hij zijne studiën in de geneeskunde, enz. aan genoemde hoogeschool en te Göttingen voort, waarna hij zich in 1817 als medicinæ doctor te Leeuwarden vestigde, alwaar hij de praktijk bleef uitoefenen tot 1823, in welk jaar hij tot hoogleeraar in de wis- en natuurkunde aan de hoogeschool te Groningen werd benoemd. Na 12 jaren die betrekking te hebben bekleed, verzocht hij het emeritaat, dat hem op eervolle wijze werd verleend. In het laatst van 1842 werd hij door de staten van Friesland als lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal afgevaardigd, welke betrekking hij tot 1845 waarnam.

— Na afdoening van niet minder dan 102 punten, is de zomervergadering der staten van Friesland heden gesloten. De laatste werkzaamheid bestond in het vaststellen der prov. begrooting voor 1857. Zij bedraagt, wat de inkomsten betreft *f* 381,187,34½, en, wat de uitgaven aangaat *f* 380,218,50½, zoodat het vermoedelijk batig saldo is *f* 968,84.

ASSEN, 31 Julij.

De commissie uit de staten van dit gewest, die naar 's Hage is afgevaardigd geweest om bij z. exc. den minister van binnenlandsche zaken er op aan te dringen, dat, zoo eenigzins mogelijk, Drenthe worde opgenomen in de spoorwegverbinding, heeft in de statenvergadering van heden rapport uitgebragt en medegedeeld, dat de minister volkomen overtuigd schijnt van het nut en de noodzakelijkheid, dat *alle* provinciën daarin worden opgenomen en daarom bereid is om bij de definitieve concessie aan de heeren DULL c.s. zoo mogelijk te bewerken, dat er eene regtstreeksche verbinding tot stand komt van Groningen over Assen en Meppel. — De raad der stad Assen heeft ook besloten zich tot de hooge regering te wenden, ten einde door haar worde bevorderd, dat, zoo doenlijk, ook Assen bij den aan te leggen spoorweg in de noordelijke provinciën, niet worde voorbijgegaan.

— Op zeer vele plaatsen in deze provincie is men met den roggeoogst begonnen.

GRONINGEN, 2 Augustus.

De commissie uit de staten dezer provincie, die zich naar 's Gravenhage had begeven om bij z. exc. den minister van binnenlandsche zaken er op aan te dringen dat toch ook eindelijk in deze belangrijke provincie spoorwegen werden aangelegd, is eergisteren avond teruggekomen, zeer voldaan over hare zending, vooral ook wat betreft eene aansluiting van hier aan de Hannoversche West- of Eemsbaan.

De commissie moet, naar wij vernemen, reeds met het rapport gereed zijn en het plan hebben, voor te stellen aan ged. staten, om het te doen drukken en aan de leden der staten te verzenden.

Ook is de afgevaardigde van wege de kamer van koophandel en fabrijken te dezer stede, dezer dagen met de meeste welwillendheid door den minister van binnenlandsche zaken ontvangen en heeft van z. exc. geruststellende verzekeringen bekomen aangaande de derde voorwaarde van de aan den heer DULL c.s. verleende voorloopige concessie, waarbij aan dezen de voorkeur werd toegekend voor een spoorweg van Groningen naar de Hannoversche grenzen tot binnen het jaar nadat de Hannoversche regering zich tot aansluiting zal hebben bereid verklaard.

— Omtrent de benoeming van den heer civiel-ingenieur KATER, vermeld in ons vorig nommer, waren wij onjuist ingelicht. Z.ed. was niet vroeger in dienst der provincie, maar is nu door ged. staten benoemd om eene globale raming op te maken van de kosten der waterwerken door de staatscommissie voorgesteld in het Westerkwartier uit te voeren, ten gevolge der oprigting van het nieuwe waterschap van dien naam, — om bij die raming te voegen zoo veel noodig een uittreksel van de kadastrale kaart der provincie.

— Uit *Delfzijl* wordt het volgende aan de *Amst. Ct.* geschreven: »Zaturdag den 19den dezer stootte het Bremer barkschip *Livornia*, kapt. G. A. BELING, op den Geldzak (buitengronden der Eems); verloor het roer, geraakte daarna weder vlot en kwam in het vaarwater terug. Men liet het anker vallen, maar de ketting brak; te vergeefs trachtte men de vaart te stuiten met het tweede anker, daar ook hiervan de ketting brak. Alzoo werd het schip door den hevigen stroom op het gevaarlijkste punt van het Juisterrif gevoerd.

Naauwelijks hadden de hier te huis behoorende visscherlieden J. HUNT, H. KIP en F. SLEEBOOM, die met twee schepen juist in de nabijheid waren, den gevaarvollen toestand, waarin de bark verkeerde, gezien, of zij besloten al het mogelijke te doen om de schepelingen te redden. Op felle en verleidelijke stroomen, hevige en ongestadige winden, op eene ziedende branding werd geen acht geslagen; doch de proef was vergeefs, om de schuiten de bark te doen naderen. Wat nu? In eene Noordsche flet begeeft zich KIP alléén en heeft, na eene ongehoorde krachtsinspanning, het geluk de bark te bereiken, en werd, met de flet, door de ongelukkige schepelingen op hunnen bodem gehaald.

Inmiddels gelukte het, de vischschuiten naderbij te brengen, waardoor het mogelijk werd het scheepsvolk daarop over te brengen, ten welken einde twee zware trossen van het barkschip op eene der schuiten werden bevestigd, doch met éénen golfslag met het uitstaand anker der vischschuit weder verbroken. Als stoute en onversaagde zeelieden wilden kapitein en stuurman onder de laatst geredden zijn. Des anderen daags was er van het wrak bijna niets meer te zien. Eenige dagen werden de schepelingen aan boord van eene der schuiten zorgvuldig verpleegd en door deze hier aangebragt met een gedeelte van den inventaris, zijnde er van de lading niets kunnen worden geborgen.

Reeds vroeger heeft een dezer visschers, nl. SLEEBOOM, zich verdienstelijk gemaakt, o. a. door het redden, op den 6den November 1851, van schepelingen aan het Kaapzand in de Leij, waarvoor hij door Z. M. Koning WILLEM III met eene zilveren medaille is vereerd.

Roemt Deventer op den bereidvollen en moedigen VAN ESSEN, — ook wij mogen en willen roemen op de drie genoemde onverschrokken zeelieden, die niet alleen hun eigen leven, maar ook het levensgeluk hunner vrouwen en kinderen op het spel zetteden om vreemdelingen te redden, en kunnen dan ook niet nalaten den wensch te uiten, dat hun door een of ander genootschap een blijvend aandenken voor deze koene en menschlievende daad geschonken moge worden."

— Gisteren is voor het prov. geregtshof van Drenthe behandeld de bekende zaak van den heer J. C. HACKELING, med. doct. te *Stad-Kanaal*, beschuldigd van den deurwaarder UGES te Winschoten, tijdens deze hem, ter uitvoering van een vonnis wilde arresteren, benevens den wethouder MOORLAG te Onstwedde te hebben gedreigd en met woorden beleedigd en den eersten bovendien in de das te hebben gegrepen en een slag toegebragt. Nadat deze zaak eenmaal te Winschoten en tweemaal voor het hof te Groningen was behandeld, is dezelve, op het beroep in cassatie van den beklaagde, naar het hof van Drenthe verwezen. Er zijn drie getuigen tot bezwaar en één tot een ontlasting gehoord. De procureur generaal heeft geconcludeerd tot vernietiging van het vonnis der arr. regtbank te Winschoten, tot schuldigverklaring van den beklaagde aan de hem ten laste gelegde feiten en tot diens veroordeeling tot eene gevangenisstraf van eene maand tot twee jaren en tot boete. De uitspraak is bepaald op Dingsdag e.k.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, 2 Augustus.

De *Staats-Ct.* van heden bevat de benoeming van den heer mr. *J. W. van Romunde*, raadsheer in het provinciaal hof van Noord-Holland, tot minister voor de zaken van R.-Kath. eeredienst. — De benoemde zal heden op het Loo den ambtseed in handen van den Koning afleggen.

MADRID, 31 Julij.

De *Gaceta* deelt mede, dat Saragossa zich Woensdag avond aan het gouvernement heeft onderworpen. Generaal *Dulce* is heden middag om 2 uur aan het hoofd der troepen de stad binnengetrokken.

Hiermede is het geheele schiereiland in rust en gehoorzaamt aan de bevelen der regering.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 2 *Augustus.*

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	64½.
Dito Dito	» 3	»	76¼.
Dito Dito	» 4	»	95½.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$78\frac{9}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	$40\frac{9}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	85⅝.
Dito Nation. Metall	» 5	»	79⅞.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	$24\frac{9}{16}$.
Dito Binnenl	» 3	»	$39\frac{9}{16}$.
PORTUGAL	» 3	»	$45\frac{15}{16}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	104.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	102⅝.
Dito bij *Hope*	» 4	»	—
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	—
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	—
Dito 6de serie	» 5	»	$96\frac{9}{16}$.

Beurzen vast.

LONDEN, 2 *Augustus.* Consols 95⅞.

PARIJS, 2 *Augustus.* Fransche 3 pCt. 70.90.

WEENEN, 2 *Augustus.* Metalliek 5 pCt. *f* 83¼. Nat. Leening *f* 85¼. Wissel op Londen *f* 10.03. Zilver *f* 3¼.

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 2 Augustus. Gisteren morgen werd in een der vertrekken van het provinciehuis, bij inschrijving en opbod aanbesteed: *Het afdammen en droogmaken van en het verrigten van eenige herstellingen aan de Zeesluis en Statenzijl in de provincie Groningen*; 3 inschrijvers: J. B. PESTMAN, voor *f* 9000; D. DE JONG, voor *f* 8000, beide te Groningen; laagste inschrijver J. D. PIETERS, te Blijham, voor *f* 5960.

KERKNIEUWS.

KAMPEN, 30 Julij. Heden is door den algemeenen kerkeraad der Ned. Herv. gemeen alhier, het bekende drietal van predikanten aangevuld met ds. VAN AMERON te Bolsward, en terstond daaruit beroepen ds. A. G. VAN ANROOY, pred. te Zwaag.

— Bij de Herv. gemeente te Hellouw, in den Tielerwaard, is tot predikant beroepen de kandidaat F. STAM, hulpprediker te Nijmegen.

(*Ingezonden.*)

De emancipatie der slaven en de Noorderspoorweg.

Het moet voorzeker bij iederen Nederlander eene hoogst treurige gewaarwording te weeg brengen, indien hij met de kaart in de hand ontwaart, in welke ondergeschikte verhouding zijn vaderland staat tot het groote spoorwegnet, dat zich allengs over bijna geheel Europa uitbreidt.

Bedenkt men welke plaats Nederland in de vorige eeuwen in de rij der staten heeft ingenomen, dat het eenmaal bijna als middelpunt van beschaving, vooruitgang en wereldhandel beschouwd werd, ja let men op den handel, de scheepvaart en nijverheid, die wij nog bezitten, op onze ligging, die men ons niet heeft kunnen ontnemen, dan moet het voorzeker verbazing verwekken, dat wij bij den grooten Europeschen vooruitgang in communicatie-stelsel — een stelsel, dat bijna de geheele materiële welvaart in zich sluit — zoo achterlijk zijn, eene zoo onbeduidende rol spelen! Al onze noordelijke provinciën, ja, de grootste helft van het vaderland is van het spoorwegstelsel uitgesloten.

Aan wien is dit te wijten? aan de regering of aan de natie? Voorzeker oneindig meer aan de laatst- dan aan de eerstgenoemde. Wij behoeven slechts te herinneren aan de sterke tegenkanting, die de regering van WILLEM I in de Kamers ontmoette, toen door haar het voorstel gedaan werd tot den aanleg van den Noord-Hollandschen spoorweg; hoe evengenoemde vorst uit gebrek aan deelneming bij de natie, op eigene rekening den Rijn-spoorweg liet aanleggen; hoe de uitvoering van den in 1845 geprojecteerden Overijsselschen spoorweg door de ingezetenen zelven als het ware werd ondermijnd; hoe weinig aandrang tot verkrijging van een Noorderspoorweg — ondanks de groote bedrijvigheid in het aanleggen van spoorwegen bij de naburige natiën — bij ons tot nog voor korten tijd bestond; hoe weinig onze groote maar angstvallige kapitalisten zich genegen betoonen, de veelvuldig geprojecteerde spoorwegen te ondersteunen.

Men moge dus de regering berispen — zij verdient waarlijk deze berisping niet; althans oneindig minder dan de natie zelve. Deze heeft het aan zich te wijten, dat het zoover gekomen is, dat er provinciën in Nederland zijn, die niet meer door wegen *in* het rijk, maar *buiten* hetzelve verbonden zijn. Immers de kortste en gemakkelijkste weg tusschen de noordelijke en zuidelijke provinciën gaat over den Wester- en Minden-Kölner-spoorweg. Het schijnt dat de natie deze bestraffing thans zeer diep gevoelt. Zij is er ten minste door wakker geschud. — Wij verblijden er ons innig over; ofschoon de bekeering wel wat laat komt.

Als een treffend bewijs hiervan maken wij melding van de adressen, die de staten der provinciën Groningen, Friesland en Drenthe willen opzenden of reeds hebben opgezonden aan Z. M. den Koning.

Een dier adressen hebben wij gelezen en wel dat der staten van de provincie Groningen; — met zeer veel genoegen hebben wij daarvan kennis genomen.

Slechts in ééne zaak, en wel in eene zeer belangrijke zijn wij het niet eens met de adressanten van Groningen, namelijk: *dat men de vrijmaking der slaven wil opofferen aan het verkrijgen van spoorwegen!*

Men gaat hier duidelijk van het eene uiterste tot het andere over. Eerst heeft men eene *materiële* zaak, die eene levensbehoefte voor ons is, veronachtzaamd of tegengewerkt, en op eens wil men die verkrijgen ten koste van eene zoo gewigtige *morele!* Wij kunnen en mogen dit stelsel niet goedkeuren.

Het is voorzeker geen eer voor ons, dat ons klein landje, welks productief vermogen zoo enorm groot is, niet in zijne geheele uitgestrektheid van spoorwegen is voorzien, gelijk dit het geval is met Engeland, Frankrijk en met de ons onmiddelijk omringende landen, België en Duitschland; — maar de geheele menschheid mag zich schamen, dat er nog slaven zijn! — En zoo zeer schrijver dezes ijvert voor den Noorder-spoorweg, hij ijvert nog meer voor de emancipatie der slaven; zoo zelfs, dat, indien het alternatief: emancipatie der slaven of verkrijging van den zoozeer gewenschten volledigen Noorder-spoorweg, hem gesteld werd, hij zoude meenen, dat menschelijkheid en pligt hem voorschreven, de vrijstelling der slaven te moeten kiezen.

Maar zijn wij dan zoo ver gekomen, dat wij dit alternatief moeten stellen?! Neen! voorzeker niet; daartoe is Nederland veel te rijk, niet alleen aan materiële, maar ook aan morele kracht, en daarom zeggen wij:

Emancipatie der Slaven en Spoorwegen!

D.

Handhaving van het Politie-reglement te dezer stede.

Hadden alle weldenkende inwoners van Groningen om meer dan ééne geldige reden gewenscht, en verwacht dat, na het in werking treden van het nieuwe Reglement van Politie, Groningens ingezetenen zouden worden ontlast van de buitengewone vuilniswagens, of dat de eigenaars en voerlieden daarvan zich ten minste aan de bepalingen van dat Reglement zouden onderwerpen en dien overeenkomstig zich zouden gedragen, — die wensch, die verwachting is (even als zoo vele anderen het Politiewezen te dezer stede betreffende) weder ijdel geworden. Of ziet men hier niet des morgens tot elf uur en later met opene wagens in alle rigtingen der stad doorkruisen onder het liefelijk gekweel van »voelnis, voelnis," enz, zonder dat zij in het een en ander eenigzins worden bemoeijelijkt? En daar inzender dezes vermeent dat men dit van eene ridderlijke politie niet mag verwachten, zoo doet hij zeer bescheiden de vraag, of de Groninger politie zich straffeloos laat bespotten? of is zij met haar talrijk heir van agenten noch niet bij magte hier een waakzaam oog op te houden? of laat zij zich........? doch geene verdenking, lezer, wij willen hopen dat deze letteren iets moge bijdragen dat in het welbegrepen belang van ingezetenen en politie, eens meer ernstig in dezen mag worden gehandeld.

JR.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 29 Julij, *Roelfsema* Orion, Riga; *Groenewold* Vrouw Margaretha, Dantzig; *Alberts* Drie Gebroeders, Bremen; — 30 *Schenk* Aidina Anna Susanna, Suriname.

TEXEL 30 Julij, *Wijgers* Amicitia, Suriname; *Abbink* Amazone, Archangel.

BROUWERSHAVEN 29 Julij, *Veltman* Egidia en Pauline, v. Dordr. n. Batavia.

BATAVIA vóór 10 Junij, *Wittebol* Dirk Arnold, Amsterdam; *Visser* Jeannette, *Schagen van Leeuwen* Cornelia, *Lupcke* Helena en Anna, *Rijken* Maarten van Rossem, *Dik* Kaap Hoorn, *Bok* Malijer en *Ruysch* Gerardus Jacobus, Rotterd.; *Cars Thzn.* Ternate, Lissabon; *Hordijk* Broedertrouw, Canton; *v. d. Tak* Joan, Padang; *Rotgans* Otto, Antw.; *Loos* Bommelerwaard, Liverp.; *Mooi* Welvaart, Soerabaya.

STRAAT SUNDA 5 Mei, *Wijttenhorst* Davo, v. Soerab. en 8 *v. d. Meer v. Kuffeler* Burgem. v. Reenen, v. Bat., beide n. Amst.; — 11 *Lindeman* Kenau Hasselaar, v. H. Kong n. Australië.

SAMARANG 28 Mei, *Eijlerts* President Verkouteren, Bat.

SOERABAYA 8 Mei, *de Boer* Kooph., Makasser; — 12 *Wehdemeijer* Amsterdam en 20 *v. d. Meij* Jupiter, Batavia.

INDRAMAYOE 16 Mei, *Klomp* Twee Anthony's en 27 *Abrahamsz Jn.* Azia, Batavia.

SINGAPORE 7 Junij, *van Wijk Jurriaanse* Vr. Johanna, China; — 14 *Muller* Albrecht Beyling, Macao.

HONG KONG 25 Mei, *Sissingh* Johanna Maria, Cardiff; — vóór 9 Junij *Bruigom* Reijerwaard, Siam.

MACAO 2 Junij, *de Haan* Dina, Cardiff.

St. HELENA 12 Junij, *v. Zijp* Derkina Titia, v. Banj. n. Amst.; — 13 *Kramer* Ouderkerk aan den Amstel, v. Bat. n. Amst.

NEWYORK 12 Julij, *Bonjer* Johanna Brons, Lissabon.

LIVORNO 28 Julij, *Borchers* Lewe van Neijenstein, Amst.

Bij DEAL 28 Julij, *Koene* Lourens Koster, v. Rott. n. Batavia.

Bij DUNGENESS 26 Julij, *Ruibing* Elsina Cath., v. Riga n. Rouaan.

FALMOUTH 28 Julij, *Beukema* de Marne, Konst.

MONTROSE 26 Julij, *Fekkes* Tjallinga Aurelia, Riga.

NORTH SHIELDS 26 Julij, *Kuijper* Vijf Gezusters, Leith.

CUXHAVEN 30 Julij, ... Hillechina, Bordeaux.

KIEL 26 Julij, *de Boer* Jant. Petron. en 27 *Bolhuis* Gesina, Stett.; — 29 *Hensema* Ida Berendina, Croonstadt.

SWINEMUNDE 29 Julij, *Drent* Anna Catharina, Petersb.

BOLDERAA 24 Julij, *Molema* Paulus, Torrevieja; *Wolkammer* Alberdina, Koppenh.; — 25 *Jonkhoff* de Hoop, Schiedam.

NERVA 23 Julij, *Vroom* Morgenster, Nieuwediep.

STOCKHOLM 24 Julij, *Janninga* Trekvogel en *de Groot* Johanna Maria, Petersburg.

KOPPENHAGE 28 Julij, *Kolkman* Geertruida Margar., *Postema* Gesina en *Ketelaar* Phoebus, Petersburg; *Olthoff* Abeldina, Amst.

DANTZIG 28 Julij, *Douwes* Sieka, Petersburg.

CROONSTAD 22 Julij, *Panjer* Heilina, Amsterdam; *Bos* Wietska, Delfzijl; *Visser* Johanna Petron., Stockholm; *Jonker* Sieberlina, Kiel.

Vertrokken.

AMSTERDAM 29 Julij, *v. d. Wijck* Annechina, Corfu; *Mets* Vier Gebroeders, Petersb.; — 30 *Oldenburger* Geppiena, Koningsb.

TEXEL 30 Julij, *Meijer* Margritha, Newc.; *Scherpbier* Elsje, avont.

VLIE 27 Julij, *Remmersen* Vr. Martha, Riga.

VLISSINGEN 29 Julij, *Hazewinkel* Juffer Grietje, Petersb.

BATAVIA 11 Mei, *Grivel* Sumatra, Melbourne; — 17 *van Velthoven* Herman, Amst.; *Marmelstein* Vier Gezusters, Nederl.; — 18 *de Haan* Cornelis Gips, Soerab.; — 19 *Bouten* Kosmopoliet, Dordrecht; — 20 *van Tubergen* Admir. Tromp en *Bijl* Rijswijk, Rott.; — 21 *Hoffman* Macao, Tjilatjap; — 24 *Vis* Rotterdam, Rott.; — 25 *Janse* Amicitia, Amst., — 26 *Buys Jr.* Vriendschap, H. Kong; — 27 *Calander* Neerl. Koning, Rott.; — 28 *Koens* Pieter Cornz. Hooft en 29 *Jaski* Anna en Eliza, Soerab.; — 1 Junij *Topper qq.* Prins Hendrik, Havana; *Logger* Jan van Hoorn, *van Lindern* Alblasserwaard en luit. *de Ruiter de Wildt* Nederl. transportschip Prins Willem Frederik Hendrik, Nederl.; — 7 *Wegman* Electra, Rott.

SAMARANG 8 Mei, *Hooglandt* Caesar, Amst.

TJILATJAP 12 Mei, *Bok* Hoop van Capelle, Dordrecht.

MOULMEIN 1 Mei, *Hazelhoff* Odelia en Margar., Falmouth.

RANGOON 23 Mei, *ten Zeldam Ganswijk* Billiton, Falmouth.

AKYAB 14 Mei, *Hoffman* Margar. Simonetha, Singapore.

IBRAILA 10 Julij, *Smidt* Annette Cath., Falmouth.

TRIEST 25 Julij, *Knaudt* Cathar. en Geertr., Rott.

MALTA 24 Julij, *Zegelker* Harmonie, Dordrecht.

EXMOUTH 27 Julij, *v. d. Veer* Wilhelm. Frederika, North Shields.

CARDIFF 25 Julij, *Staal* Vr. Clara, Dordrecht.

FALMOUTH 29 Julij, *de Boer* Eensgezindheid, Southampton; *Homan* Groot Zeewijk, Dublin; *Warssen* Herwijnen, Gloucester.

HAMBURG 30 Julij, *Dost* Vr. Margaretha, Rotterdam; *Mellema* Uit Vriendschap, Schiermonnikoog.

SWINEMUNDE 28 Julij, *Lukkien* Margaretha Wilhelm. en *Emmelkamp* Annechina, Koppenhage; *Nieboer* Hendrik Carel, Riga.

STOLPEMUNDE 24 Julij, *Schoon* Jacobus Cornelius en *Hoekstra* Anna, Amsterdam.

BOLDERAA 24 Julij, *van Zanten* Concordia, Antwerpen.

NERVA 24 Julij, *Boon* Arentina Roelfina, Kiel.

DANTZIG 24 Julij, *Velvis* Catharina Groenewegen, Gron.

PILLAU 26 Julij, *Bakker* Thetis en *Hangelbroek* Antje Witsenborg, Amsterd.; *Steffens* Johannes, Holland; *Bekkering* Gesina, Antwerpen; *Thaden* Anke Berg, Newcastle.

In lading.

LIVERPOOL 28 Julij, *Greefkes* Magdalena, Batavia.

Zeilklaar.

GIBRALTAR 19 Julij, *Buiten* Orion, Piraeus.

LONDEN 28 Julij, *Vorenkamp* Cornelia Alida, Petersb.

GRONINGEN, 2 Augustus. Vertrokken de nieuwgebouwde schooner Stientje Roemelingh, kapit. *D. H. Bruins*, v. Groningen m. ballast n. Archangel.

ZOUTKAMP, 1 Aug. Binnengekomen 30 Julij, *Reijer* Jacobus Begemann, Sunderland; — 31 *Huges* Johann Gerard, Noorwegen.

Vertrokken 30 Julij, *Polee* Reina Arendina, Amst.

Zeilklaar: *Rosema* Engelina Jantina, avont.; *de Winter* Catharina, Londen; *Hazewinkel* de Jonge Gerrit, ...

DELFZIJL, 1 Aug. Binnengekomen 26 Julij, *Barghoorn* Vr. Trientje, Emden; — 27 *Siemers* Gesiena, Messumerzijl; *Stuitje* Jonge Maria, Norden; — 28 *Brons* Juffer Ellegonda, Macassar; — 29 *Jakobs* Vr. Janna, Bremen; *Mooi* Grietje Huisman en 31 *Dik* Annette Cornelia, Noorwegen.

Vertrokken 27 Julij, *Gurschij* Helena, Leer; — 29 *Siemers* Martha, Bremen; *Middel* Bouwina, Noorw.; — 30 *Mulder* Margaretha, avont.; *Zeven* Concordia en *Pot* Geziena, Noorw.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

28 Julij. *de Boer*, Hendrika Annech., v. Riga n. Antw., m. lijnz.
de Boer, Zwaant. Hendr., v. Petersb. n. Amst., m. tarwe.
Legger, Courier, v. Riga n. Amst., m. lijnz.
Korfker, Anna Martha, v. Petersb. n. Antw., m. lijnz.
Puister, Industrie, v. Hamburg n. Petersb., m. stukg.
Olthoff, Catharina, v. Petersb. n. de Zaan, m. lijnz.
de Winter, Geertr. Cath., v. Petersb. n. Amst., m. lijnz.
de Haan, Agneta Juliana, v. Petersb. n. Engel., m. tarwe.
Bakema, Kroonp. Luise, v. Stockh. n. Amst., m. ijzer.
29 — *Visser*, Willem I, v. Amst. n. Stettin, m. stukg.
Goudswaard, Maria Elisab., v. Rott. n. Pitea, m. ballast.
Kranenborg, Johanna, v. Petersb. n. Holland, m. tarwe.
Smit, Margiena, v. Newc. n. Petersb., m. cokes.
Mulder, Feika Jantina, v. Lissabon n. Stockh., m. wijn.

De wind den 28 Julij Z., N.O., Z.Z.W.; den 29sten W.N.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 30 Julij, *Smit Petersen* Hollandia, Newyork; — 31 *van der*

Veer Willemine Frederike, Exeter; *Kempema* Sippe Visser, Londen.
VLIE 30 Julij, *Pronk* Onderneming, Riga.
HELVOET 31 Julij, *Meppelder* Hendrika Bartina, Triest; *Ekamp* de Welvaart, Koningsb.
MAASSLUIS 31 Julij, *Lindeboom* Gezina, Stettin.
FALMOUTH 29 Julij, *Visser* Zephyr, Barletta.
Bij GOUDSTAART 29 Julij, *Bakker* Josina Louisa, v. Amst. n. Konst.
NEWPORT 26 Julij, *Donema* Geertr. en Johanna, Limerik.
LYNN 29 Julij, *de Lange* Westerkwartier, Ibraïla.
BELFAST 28 Julij, *Ebeling* Anna Hendrika, Ibraïla.
NORTH SHIELDS 28 Julij, *Nieveen* Jacoba Catharina, Antw.; — 29 *Hazewinkel* Catharina Hofland, Groningen.
KONSTANTINOPEL 17 Julij, *Mulder* Zorg en Vlijt, *Hansen* Magd. Sophia, 18 *Lovius* Waakzaamheid, *Smit* Annette Cathar. en *Breeland* Lamina Arendina, n. Falmouth; *de Jonge* Anna Elisab., n. Bergen, *Goosens* Geertruida en *van Dierendonk* Maria, n. Marseille, *Voorzee* Geertr. Hendrika en 19 *Wever* Henriette, n. Falmouth, allen v. Galatz.

Vertrokken.

TEXEL 31 Julij, *Nieveen* Antje, Triëst; *Kasperema* Eendragt, Lond.; — 1 Aug., *Sanders* Graaf v. Nassau, Bat.; *v. Wijk* Annech., Corfu; *Kuiper* Annech. Elsina, avont.
BROUWERSHAVEN 31 Julij, *Veltman* Egidia en Paulina, Bat.
ARCHANGEL 16 Julij, *de Boer* Helena Cath., Amst.; *Rasker* Johanna, Dordr.; *v. Ingen* Anna Geertr., Schied.; *Prins* Odelia en Maria, Gron.; *v. d. Werff* Udo Frederik, Delfz.; — 17 *Braunstal* Herm. Isaäc en *Zuiderduin* Clara Wilhelm., Amst.; *Popken* Johanna en Louisa, Rott.; *Dijkstra* 3 Zusters, Dordr.; — 18 *Fenenga* Drie Gebr. en *Ruhaak* Zeven Sterren, Amst.; *Mulder* Alida, Dordr.; — 19 *v. Bentveld* Johanna Corn., Rott.; *Feenstra* Sliedrecht, N. Diep.
CARDIFF 28 Julij, *Drent* Adm. Gr. van Heiden, Petersb.; — 29 *Dijkstra* Geertr. Harm., Amst.
WOOSUNG 15 Mei, *Wagner* Neerl. Indië, Hongk.
SWATOW vóór 9 Junij, *Kikkert* Proteus, Amoy.
IBRAILA 10 Julij, *Smidt* Annette Cath., Kanaal.
HAMBURG 29 Julij, *Lacrooi* Christina Alida, Amst.

Zeilklaar.

WEYMOUTH 28 Julij, *Bok* Elisab. en Maria, Rott.

AMELAND, 28 Julij. Het schip Ida Jasperdina, kapit. *A. A. Postema*, van Heiligenhafen naar Dordrecht, laatst van de Zoltkamp, is, volgens verklaring van den kapitein, dien nacht aan het Oosteinde van Terschelling gezonken, doch het volk gered.

230ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van *f* 100 en daarboven.
Trekking der Eerste Klasse.

4de Lijst. No. 12847 *f* 1000; no. 12139 *f* 200; nos. 96 en 7940 ieder *f* 100.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 1 *Augustus.*

TARWE.	**GERST.**	Zw. Voer 40 ℔ *f* 3,80
Oude 70 ℔ *f*	N.W.1856 52 ℔ *f* 5,40	- - 42 - - 4,00
N.Oml.1855 68 - 12,15	- 54 - - 5,80	- - 44 - - 4,20
- - 70 - - 12,90	- 56 - - 6,20	**BOONEN.**
- - 72 - - 13,75	Zomer 54 - -	Paardeb. *f* 7,50 à *f* 8
- Old. 66 - - 11,00	- 56 - -	Gr. Erwt. *f*
- - 68 - - 11,75	Knobbe 60 - - 6,60	Graauwe dito *f*
- - 70 - - 12,60	- 62 - - 7,00	
- - - -	**HAVER.**	**ZADEN, ENZ.**
ROGGE.	Dikke 36 ℔ *f* 3,55	Old. Koolz. *f* 15 a *f* 17,25
Inl. 62 ℔ *f* 8,40	- 38 - - 3,75	Oml. dito *f* 15 *f* 17,25
- 64 - - 9,00	- 40 - - 3,95	N. Aveelz. *f*
- 66 - - 9,50	- 42 - - 4,15	
Buitenl. 68 - - 9,65	- 44 - - 4,35	Zomerzaad *f*
BOEKWEIT.	- 46 - - 4,55	G. Mosterdz. *f*
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 8,80	- 48 - - 4,75	Lijnzaad *f*
- - 66 - - 9,20	- 50 - - 5,00	Dederzaad *f*
- - 68 - - 9,60	W. Voer 36 - - 3,55	Gr. Gort *f* 11 a *f* 11,25
Zw. - 64 - - 8,60	- - 38 - - 3,75	Parel dito de 100 ℔ *f*
- - 66 - - 9,00	- - 40 - - 3,95	*f*
Veen 64 - - 8,50	Zw. - 36 - - 3,40	Raapolie per vat *f* 52
- 66 - - 8,90	- - 38 - - 3,60	

Tarwe met geringen handel iets lager. — Rogge aan benoodigden bij gerijven als voren verkocht. — Boekweit bijna zonder koopers, en tot *f* 1 lager moeijelijk te plaatsen. — Er waren eenige partijtjes N. Winter-Gerst ter markt, redelijke kwaliteit, welke als genoteerd verkocht zijn. — Dikke Haver stil; Voersoorten 10 cent lager afgegeven. — Boonen niet driftiger. — Er waren eenige partijtjes N. Koolzaad ter markt, te zamen ongeveer 5 last, zeer ongelijk van kwaliteit en droogte, welke als genoteerd naar deugd verkocht zijn. — Aveelzaad niet aan. — Gort stil.

ROTTERDAM, 31 *Julij.* Tarwe: 161 ℔ Hoogl. Kleefsche *f* 540. — Rogge: 145 ℔ Bovenl. *f* 300. — Gerst: 129 ℔ Libau *f* 310.

LEEUWARDEN, 1 *Augustus.* De aanvoer van granen was heden zeer klein en de handel onbelangrijk. In Tarwe ging niets om en men zoude iets lager kunnen koopen. — Inl. Rogge bij gerijf verkocht voor *f* 9,65 a *f* 10. — Boekweit weinig gevraagd en *f* 1,30 a *f* 1,50 per mud lager: Vries. Zand. *f* 10,50,65; Holst. *f* 9,20. — Van Nieuwe Winter-Gerst werd ongeveer 5 last aangeboden, van kwaliteit zeer voldoende, doch van droogte veel te wenschen overlatende: *f* 6,25,50 gevraagd, zonder dat geregeld koopers werden gevonden. — Haver 25 a 30 cent lager met weinig kooplust: fijne *f* 4,70,80. — Van Nieuw Koolzaad was één klusje van 15 mud ter veil, van vrij voldoende kwaliteit, hetwelk tot *f* 16,50 werd verkocht.

AMSTERDAM, 1 *Aug.* Tarwe slap en alleen verkocht: 134 ℔ Kubanka *f* 385 veilcond. — Rogge bij gerijven weder lager afgegeven: 122 ℔ Pruis. *f* 280; 120 ℔ fijne dito *f* 279; 123 ℔ Amerik. *f* 300; 120 ℔ Pommer *f* 273; 118 ℔ Holst. *f* 260; 119 ℔ Donau *f* 260 veilingsconditie. — Boekweit slap en bij kleinigheden merkelijk lager (ca. *f* 40 a *f* 45) afgedaan; 123 ℔ Stichtsche *f* 350.

Koolzaad lager afgegeven: Overm. 83 p. vl.; Haarlemmermeer *f* $15\frac{3}{4}$ a *f* $16\frac{1}{4}$; Polder *f* $16\frac{1}{4}$; op 9 vat in Aug. $84\frac{1}{2}$ p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 84 p. vl. — Lijnzaad *f* 5 lager: 107, 108 ℔ Koningsb. *f* 295. — Raapolie dadelijk en op levering merkelijk lager afgegeven: op 6/w. *f* 51,50; vlieg. *f* 50; Sept. *f* 47,50 a *f* 48; Oct. *f* 46,50 a *f* 47,25; Nov. *f* 46,50 a *f* 47; Dec. *f* 46,25 a 75. — Lijnolie dadelijk vast, op levering, vooral op de latere maanden, flaauw en met weinig handel: op 6/w. *f* 40; vlieg. *f* 38,75; Sept. *f* 38,50 a 25; Oct. *f* 36 a *f* 35,50; Nov. *f* 35 a *f* 34,75; Dec. *f* 34,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 47,25; vlieg. *f* 46.

LONDEN, 30 *Julij.* Ten gevolge van het voor den graanoogst gunstige weder waren heden zeer weinig koopers ter markt verschenen en de prijzen moeten derhalve als nominaal worden beschouwd, terwijl men eene kleine verlaging op de prijzen van eergisteren zoude hebben kunnen bedingen, indien speculanten of benoodigden tot zaken hadden kunnen besluiten.

Van den 1*sten Aug.* Granen met weinig handel flaauw.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 1 *Augustus.* De prijs der Boter was heden als volgt: 1ste soort *f* 36; 2de soort *f* 35.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 2 *Augustus.* Het heden ter markt aangevoerde vee was van weinig beteekenis, zoodat wij geene prijzen kunnen noteren.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 1 *Aug.*

NEDERL., Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{7}{16}$, $64\frac{3}{8}$, $64\frac{1}{4}$; Dito Dito 3 pCt. $76\frac{1}{8}$, $67\frac{1}{4}$; Dito Dito 4 pCt. $95\frac{1}{4}$, $95\frac{5}{16}$; O. I. Leening 4 pCt. $94\frac{3}{4}$; Amortisatie-Syndic. $3\frac{1}{2}$ pCt. $90\frac{3}{4}$; Handelmaatsch. $4\frac{1}{2}$ pCt. $133\frac{1}{2}$. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. 52, $52\frac{1}{8}$. — SPANJE, Onb. Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $24\frac{3}{16}$, $24\frac{5}{16}$, $24\frac{5}{16}$; Dito 3 pCt. $45\frac{1}{4}$; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. $39\frac{1}{8}$, $39\frac{3}{16}$, $39\frac{3}{16}$; Coupons-Bewijzen $6\frac{1}{8}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $45\frac{7}{8}$, $45\frac{15}{16}$, $45\frac{7}{8}$; Dito Dito Uitgest. $21\frac{1}{4}$. — RUSLAND, Oblig. *Hope en Co.* 1789 en 1816 5 pCt. $103\frac{7}{8}$, 104; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $102\frac{3}{4}$; Cert. bij *Hope* 4 pCt. $86\frac{11}{16}$, $86\frac{3}{4}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $86\frac{7}{16}$, $86\frac{1}{2}$; Dito bij id., 5de Serie 4 pCt. $85\frac{1}{2}$; Orig. te Hamburg 5 pCt. $94\frac{3}{8}$; Cert. v. Inschr. in Assign. 6 pCt. $65\frac{3}{4}$, $65\frac{7}{8}$.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $78\frac{3}{8}$, $78\frac{9}{16}$, $78\frac{1}{2}$; Dito Nationale 5 pCt. $79\frac{5}{8}$, $79\frac{3}{4}$, $79\frac{11}{16}$; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $40\frac{7}{16}$, $40\frac{1}{2}$; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $40\frac{7}{16}$, $40\frac{1}{2}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. $85\frac{5}{16}$; Pruiss. Loten 1854 *f* 201; Mexik. $22\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; Dito Onbep. $22\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; Gren. $19\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; Dito Onb. $19\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; Dito Uitg. $7\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$; Ecuador $14\frac{13}{16}$, $\frac{7}{8}$; Dito Onb. $14\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$; Venez. 32, $\frac{1}{8}$; Dito Onb. 32, $\frac{1}{8}$; Dito Uitg. $13\frac{15}{16}$, 14; 5 pCt. Metall. van Aug. $78\frac{1}{2}$; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie $95\frac{1}{2}$; Dito 6de Serie $96\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$.

In Holl. fondsen was heden weinig of geene verandering. — In vreemde effecten was de stemming over het algemeen iets gunstiger, bij eenige affaire in Russ., Oostenr. en Spaansche.

Spaansche Cred. *f* $82\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Aand. Beijersche Spoorw. *f* 40; Paleis Volksvlijt *f* 100, $\frac{1}{4}$.

Koers van het Geld: Beleen. 4; Prolong. $3\frac{1}{2}$; Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen $64\frac{1}{8}$; Spaansche $1\frac{1}{4}$ pCt. $24\frac{5}{16}$; Binnenl., 3 pCt. $39\frac{3}{16}$; Metall. 5 pCt. $78\frac{1}{2}$.

ADVERTENTIEN.

CONCERT,

door het **Groninger Harmonie-Gezelschap**, op MAANDAG den 4den Aug. 1856, des avonds te 7 uur, in het gewoon ZOMERLOKAAL, bij A. DE JONGE, buiten de Heerepoort. Entrée voor een Heer met Dames *f* 0—50, Leden vrij.

Namens de Directie:
W. R. TIDDENS, *Secretaris.*

*** **CURATOREN** van het **PLAATSELIJK GYMNASIUM** te ***Winschoten*** maken bekend, dat het **ONDERWIJS** op den **26sten Augustus e.k.**, des voormiddags te 9 uur, weder zal **beginnen.**

De COMMISSIE ter EXAMINATIE van hen, die op 't Gymnasium wenschen toegelaten te worden, zal den **25sten Augustus** aanstaande, des voormiddags van 10 uur af, in 't LOKAAL van 't GYMNASIUM eene zitting houden. Mede wordt bekend gemaakt, dat de RECTOR volkomen in staat en genegen is, aan des verkiezenden **ONDERWIJS** in de **HEBREEUWSCHE TAAL** te geven, mitsgaders **KOSTLEERLINGEN** bij zich te huisvesten.

WINSCHOTEN, 1 Augustus 1856.

Curatoren voornoemd:
Ds. B. H. STERINGA KUIJPER, *Presid.*
Mr. J. D. LEWÉ QUINTUS, *Secret.*

ZOMERVERGADERING

van **alle INGESCHREVEN LEDEN** van de VEREENIGING ***HET METALEN KRUIS***, Afdeeling ***Groningen***, (Art. 6 van het Reglement), op VRIJDAG den 15den Augustus 1856, ten Huize van den Kastelein ALING, te *Helpman*, des namiddags te 4 uur.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

E. GROENEVELD FOLKERS,
Apoth., Chem. en Droogist,
met
T. GROENIER.

WINSCHOTEN, 31 Julij 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Heden nacht te half een overleed, na eene ziekte van vier weken, zacht en kalm, in den ouderdom van zesenzestig jaren en zeven maanden, mijn beminde Echtgenoot, mijner Kinderen en Behuwdkinderen dierbare Vader, de WelEerwaarde Zeer Geleerde Heer LAMBERT WILLEM DE GRIENT DREUX, *Predikant bij de Hervormde Gemeente te Franeker*, na eene gelukkige echtvereeniging van bijna tweeënveertig jaren.

FRANEKER, 30 Julij 1856.

Wed. L. W. DE GRIENT DREUX,
geb. TEN BRUGGEN CATE.

Eenige algemeene kennisgeving, wegens menigvuldige Betrekkingen en Vrienden.

*** Heden overleed, na eene ongesteldheid van ruim 5 weken, onze dierbare Moeder en Behuwdmoeder, JANTJE HARMS HUT, laatst Weduwe H. S. CALKEMA, in den ouderdom van bijna 76 jaren.

HOOGEZAND, 30 Julij 1856.

B. G. KOLK.
J. KOLK—HILBRANDS.

*** Het Zoontje, ons den 22sten Julij l.l. geschonken, werd ons heden door den dood ontnomen.

FINSTERWOLD, 1 Augustus 1856.

Dr. M. VAN DER TUUK.
F. NANNINGA.

EXTRACT.

Bij Vonnis der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, van den zevenden Maart 1800 zesenvijftig, bij verstek gewezen en in debet geregistreerd, is **ONTBONDEN** verklaard het **HUWELIJK**, voltrokken te *Leek*, den zestienden September 1800 tien, tusschen **HENDRIK WILLEMS HEUKER**, thans wonende te *Vries*, en **HELENA JOSEPH GIELEN**, Arbeidster, thans wonende te *Midwolde*, Gemeente *Leek*.

Voor Extract conform:
L. B. LOHMAN,
Procureur.

LUSTVAART

NAAR

HANNOVER en TERUG.

Indien tot den 5den Augustus een getal HEEREN en DAMES zich bij mij melden, dan zal den **10den Augustus**, 's morgens 3 uur, eene **LUSTVAART** met den **SPOORTREIN** van ***LEER*** naar ***HANNOVER*** en **terug** plaats vinden.

INT. KAARTEN, 3 Th. 9 Gr., of *f* 6—$7\frac{1}{2}$, zijn te bekomen bij den Kastelein

THOLEN, in *Leer*

*** Mr. **S. REIJNDERS**, Notaris te *Appingedam*, zal, ten verzoeke van de Weduwe J. BRONTSEMA VAN EIKEMA en KINDEREN, op ZATURDAG den 23sten Augustus 1856, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van de Wedw. W. K. BOS, te *Appingedam*, publiek verkoopen:

I. Een' voor korte jaren nieuw getimmerden **PEL-, ROGGE- en TARWEMOLEN**, hebbende 75 Voeten Vlugt, en completen INVENTARIS; — voorts de daarbij staande wel betimmerde **BEHUIZING** en **SCHUUR**, met PUT en REGENBAK, en ERF, groot 22 Roeden, 20 Ellen, doende tot huur *f* 9—45.

II. Eenen TUIN, groot 3 Roeden, 40 Ellen, zijnde EIGEN GROND.

Alles staande en gelegen te *Solwert*, bij *Appingedam*, aan 't Kanaal en den Grindweg.

*** De Notaris **MAX. PH. WENNIGER**, te *Loppersum*, gedenkt, ten verzoeke van J. T. HOUTMAN, op DONDERDAG den 7den Augustus 1856, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van A. NIEHOFF, te *Spijk*, publiek te verkoopen:

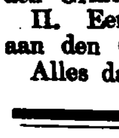

I. Een' nieuwen, hecht-sterken en zeer ruimen PEL- en ROGGEMOLEN, 75 Voeten Vlugt, met VOLLEDIGEN INVENTARIS, met de VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van deszelfs *Erf*, groot 30 vierkante N. Roeden, huur doende zes gulden, staande en gelegen aan den Grindweg en het Vaarwater te *Spijk*.

II. Een HUIS en ERF, staande en gelegen te *Spijk*, aan den Grindweg, kort bij perceel I, huur doende *f* 5—00.

Alles dadelijk te aanvaarden.

DE GEWONE VERKOOPING

VAN

VELDVRUCHTEN,

p. m. 18 B. **ZWARTE VOERHAVER**, ten verzoeke van N. WIJS BOLT, Koopman te *Groningen*, zal gehouden worden ten Huize van G. REITSEMA, aan het Tolhuis bij de *Drentsche Laan*, op VRIJDAG den 8sten Augustus 1856, des namiddags te 3 uur.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

HOUTVEILING,

Onder werkelijke Houtkoopers.

Op DONDERDAG den 7den Augustus 1856, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder G. TER STEEG, te *Delfzijl*, van eene groote partij MAATS- en OVERMAATS VUREN en nieuw aangevoerde RIGA KROON, en andere soorten GREENEN-BALKEN, alsmede OSTERISOER, LAURVIG, BREVIG en DROBACHSCHE JUFFERS, ELLEJUFFERS, HUISBALKEN, KOLDERS, GREENEN DEELEN ENZ. ENZ.

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

HOOI.

Op DONDERDAG den 7den Augustus 1856, des namiddags te 4 uur, zal worden verkocht:

30 à 40 Voer best gewonnen **HOOI**, staande in Blokjes op de Bakkerslaan te *Harkstede*.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA,
Notaris.

Ik ondergeteekende B. F. J. BLOEMERS, te *Groningen*, Wijnhandelaar en Azijnfabrikant, verklaar hiermede, dat de Heer F. J. LIERLING voor mij heeft opgerigt eene nieuwe **ROZIJN-AZIJNFABRIJK**, werkende op de versnellende wijze, waarmede ik van 7 Kan gedistilleerd MOUTWIJN en 7 Ponden ROZIJNEN 100 Kan AZIJN van 7 pCt. watervrije AZIJNZUUR kan maken, of met 150 Kan ROZIJN-WIJNAZIJN, die aan geur en smaak niets te wenschen overlaat, en direct schoon van de Snelkuipen wordt gepompt. Afgegeven tot erkentenis der waarheid, op den 30sten Julij 1856.

B. F. J. BLOEMERS.

Bovengenoemde rekommandeert zich op nieuw tot het **oprigten** van **nieuwe** of **verbeteren** van **AZIJNFABRIJKEN.** Hij levert bij die, alleen uit Gedistilleerd en Waterwerken van 100 pCt. gewigt; Alcohol 100 gewigts pCt. Watervrije AZIJNZUUR.

Adres: F. J. LIERLING, *Utrecht*, Plantsoen.

Brieven *franko.*

GEBROEDERS CATZ,

Pelsterstraat, lett. F no. 73 en 79,
nabij de Vischmarkt,

hebben de eer hunne geëerde Stad- en Landgenooten te verwittigen, dat zij MAANDAG a.s. hunnen **HANDEL** in **DROOGERIJEN, VERFSTOFFEN, KRUIDENIERSWAREN, WIJNEN, BITTERS** en **LIKEUREN** alhier zullen **openen.** Steeds in deze Vakken werkzaam geweest zijnde, en van daar met de eerste Huizen bekend, durven zij zich vleijen, vooraf de verzekering te kunnen geven, dat bij hen gelegenheid bestaan zal tot eene uiterst billijke en zeer soliede bediening; weshalve zij zich minzaam aanbevelen.

GRONINGEN, 1 Augustus 1856.

In eene der voornaamste Steden van *Zuid-Holland* wordt ter **OVERNEMING** aangeboden: eene welbeklante **KAARSENFABRIJK**, bestaande in drie aan elkander verbondene PANDEN of FABRIJK, benevens een **WOONHUIS**, waarin, behalve het **KAARSENDEBIET**, de handel in **KOLONIALE WAREN** met goed succes wordt uitgeoefend. Tot nadere Informatiën vervoege men zich in persoon of met *franko* brieven bij

A. W. DE VISSER.

GRONINGEN, 2 Augustus 1856.

De ondergeteekende berigt door deze, dat hij op heden heeft ontvangen, uit eene der beste Fabrijken, **VERGULDE 3, 2 en 1 lichts GASKROONEN**, tot zeer goedkoope prijzen.

GRONINGEN, 2 Aug. 1856.

W. C. TER VEHN.

Ondergeteekende maakt aan zijne Stad- en Landgenooten bekend, dat hij op **HEDEN** den 1sten Augustus zijnen **TABAKS- en KRUIDENIERSWINKEL** heeft geopend, Noordzijde in de Steentilstraat, lett. B no. 32, in ***HET NIEUWE TABAKSVAT.*** Belovende eene prompte en civiele behandeling, beveelt hij zich in ieders gunst en rekommandatie.

GRONINGEN, 1 Augustus 1856.

JAN NIEMEIJER.

De ondergeteekende E. GROENEVELD FOLKERS, **Apotheker, Chemist** en **Droogist** te ***Winschoten***, heden als zoodanig zijnen WINKEL **geopend** hebbende, neemt de vrijheid zich bij deze in de welwillende ATTENTIE van zijne Stad- en Gewestgenooten beleefdelijk aan te bevelen.

WINSCHOTEN, 1 Augustus 1856.

E. GROENEVELD FOLKERS.

Eenige Kleermakersgezellen

kunnen dadelijk **WERK** bekomen bij

A. TEUTEBERG.

REVALENTA.

Mevrouw DE VRIES, op het Zieken te *'s Hage*, is door de **REVALENTA** van maagkramp en keelpijn genezen. De Heer D. DE JONG, te *Hindelopen*, berigtte ons voor eenigen tijd de genezing van den Heer S. KUIPER, Kastelein te *Workum*, en W. DE BOER, Koopman te *Stavoren*, die lang in ziekelijken toestand verkeerden en bij geene medicijnen hulp konden vinden. F. ZORN, te *Mijdrecht*, is daardoor genezen van eene borstkwaal vergezeld van bloedspuwingen, en die eindelijk tot eene algeheele uittering overging.

»Een algemeen bemind Geestelijke uit eene naburige gemeente," — schrijft de Heer POORTMAN te *Maassluis*, — »sukkelde aan hevigen maagkramp, vergezeld van verstoppingen en slechte spijsvertering, die zijne gezondheid zoo zeer ondermijnden, dat men vreesde hem te zullen verliezen. De **REVALENTA** heeft hem radikaal genezen."

DU BARRY'S REVALENTA geneest volkomen al de volgende ziekten:

Verstoppingen, maagkramp, maagpijn, hoest, aamborstigheid, diarrhœa, oprispingen, zuur, kolijk, zenuwziekten, stuipen, vloed, zinkings, slijm, aandoeningen van lever en nieren, hartkloppingen, hoofdpijn, duizeling, graveel, vernaauwingen, maagkanker, scheurbuik, klieren, tering, rheumatische aandoeningen, griep, misselijkheid en braking.

Het is zonder tegenspraak de eenvoudigste en minst kostbare wijze van genezing. Gezond, voedend en krachtgevend kan zij alle andere spijzen vervangen. Men bereidt zé op verschillende wijzen voor ontbijt, tusschenuurtje, middagmaal en avondeten. Een maaltijd kost slechts $6\frac{1}{4}$ à 10 Centen, al naar gelang men eene groote of kleine Bus neemt.

De prijs is $87\frac{1}{2}$ Ct., 2, $3\frac{1}{2}$, 8 en 16 Gulden, in onderstaande Depots:

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, T. E. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Meppel*, A. JEULEN & Co.; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRUGGE en Co.; *Sappemeer*, Wedw. S. SCHELTENS; *Slochteren*; H. B. HOOGHOUDT; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.